ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

Συνδρομὴ ἐτησία
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἑλλάδος . . δρ. 7
Ἐξωτερ. . . φρ. 7

Ὁ πληρώνων συνδρομητὴς ὀφείλει νὰ ἀπαιτῇ ἔντυπον ἀπόδειξιν πληρωμῆς τῆς Διευθύνσεως.

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΣΤΡΑΠΗΣ
—ὁδ. Βορέου 13.—

Ἔτος Β'. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 15 Δεκεμβρίου 1895. Ἀριθ. 24.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς γῆς.—Οἱ Μογγόλοι.—Χαρακτὴρ τῶν Ἑβραίων ἐν τῇ ἱστορικῇ αὐτῶν ἀναπτύξει (συνέχεια καὶ τέλος).—Τὰ Χριστούγεννα ἐν Λονδίνῳ.—Ὁ λευκὸς ἐλέφας τοῦ Σιάμ.—Οἱ δύο ὀρφανοὶ (διήγημα).—Περὶ τῆς διαρκείας τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.—Ὀρθόδοξοι ἐκκλησίαι ἐν Ἀμερικῇ.—Ἡρωελεγεῖα.—Στιγμαὶ τέρψεως.—Βιβλιογραφία.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Ἐπ' ἐσχάτων τὸ περιοδικὸν «Cosmos» ἀνεκοίνωσε τὴν περίεργον εἴδησιν, ὅτι ἀμερικανοὶ μηχανικοί, οἵτινες συνήθως οὐδόλως ἀπορρίπτουσι τὰς γιγαντιαίας ἐπιχειρήσεις, ἀπεφάσισαν νὰ ἐκμεταλλευθῶσι τὴν ἐσωτερικὴν θερμότητα τῆς γῆς, ὡς ἀνεξάντλητον πηγὴν μηχανικῆς ἐργατικῆς δυνάμεως. Οἱ Ἀμερικανοὶ μηχανικοί, ἀναφέρει ὁ «Cosmos», θεωροῦσι δυνατὴν τὴν ἀνόρυξιν κολοσσιαίου φρέατος ἔχοντος βάθος τριῶν ἕως τεσσάρων χιλιάδων μέτρων, ἐπωφελούμενοι τὰ πλουσιώτατα μέσα τῆς συγχρόνου μηχανικῆς ἐπιστήμης. Ἡ θερμότης τοῦ ὕδατος, ἀντλουμένου ἐκ τοσούτου βάθους, οὐ μόνον ἐξήρκει πρὸς θέρμανσιν ὁλοκλήρου πόλεως ἀλλὰ ἀκόμη θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πηγὴ ἐργατικῆς δυνάμεως. Ἀφοῦ ἅπαξ τοιοῦτον φρέαρ ὀρυχθῇ, θὰ ἐξήρκουν μόνον ἀσήμαντα χρηματικὰ ποσὰ πρὸς τὴν διατήρησιν αὐτοῦ ἐν καλῇ καταστάσει καὶ τὴν χρησιμοποίησίν του.

Πράγματι ἡ ἰδέα αὕτη εἶνε μεγαλοφυὴς καὶ δύναται νὰ δοξάσῃ τὸ τέλος τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος. Πόσον δὲ ἁπλοῦν φαίνεται τοῦτο: νὰ διατηρηθῇ ὁ φλοιὸς τῆς γῆς μέχρι τοῦ ὑπογείου πυρὸς καὶ τοῦτο νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἀνθρωπότης θὰ ἀποκτήσῃ ἄνευ πολλῶν ἐξόδων ἐργατικὴν δύναμιν καὶ μάλιστα θὰ ἀπορῇ τί νὰ κάμῃ τὴν περιττήν. Δυστυχῶς ὅμως εὔκολον εἶνε νὰ φαντάζηταί τις παρομοίας ἐπινοήσεις, ἀλλὰ νὰ φέρῃ αὐτὰς εἰς πέρας εἶνε ἀδύνατον.

Οἱ Ἀμερικανοὶ μηχανικοί ἤ, ἀκριβέστερον, ὁ πρωτουργὸς τοῦ κολοσσιαίου σχεδίου, ὁ μετριοφρόνως κρυπτόμενος ὄπισθεν τῶν Ἀμερικανῶν μηχανικῶν, δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἓν λίαν σπουδαῖον περιστατικόν: ὅτι δηλαδὴ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου του δὲν ἀρκοῦσι μόνον τὰ πλουσιώτατα μέσα τῆς συγχρόνου μηχανικῆς, ἀλλ' εἶνε ἀπαραίτητος ἡ γνῶσις ἐκείνου τὸ ὁποῖον λαμβάνει χώραν ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς, ὅτι πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ ἡ ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς διανομὴ τούτου τοῦ ὑπογείου πυρὸς τὴν δύναμιν τοῦ ὁποίου οὗτος οὕτω τολμηρῶς σκέπτεται νὰ χρησιμοποιήσῃ.

Καὶ πράγματι τί γνωρίζομεν τώρα περὶ τῆς ἐσωτερικῆς θερμοκρασίας τῆς γῆς καὶ περὶ τῆς διανομῆς αὐτῆς; Ἡ θερμοκρασία αὕτη ἐξαρτᾶται ἐξ αὐτῆς τῆς θερμότητος τῆς γῆς, οὐχὶ δὲ ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς θερμότητος ἥτις προέρχεται ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου θερμάνσεως τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου διαπερᾷ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς κατὰ μικρὸν συγκριτικῶς βάθος. Οὐ μόνον δὲ αἱ ἡμερονύκτιοι ἀλλὰ καὶ αἱ ἐτήσιαι κυμάνσεις τῆς ἐξωτερικῆς θερμοκρασίας οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἐξασκοῦσιν ἐπὶ τῆς ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς θερμοκρασίας. Αὕτη ἐν τῇ γεωλογίᾳ καλεῖται ζώνη τῆς σταθερᾶς θερμοκρασίας καὶ, ὡς μαρτυροῦσιν αἱ γενόμεναι παρατηρήσεις, αὕτη ἐν ἑκάστῃ χώρᾳ εἶνε ἴση πρὸς τὴν μέσην ἐτήσιον θερμοκρασίαν τῆς ἐπιφανείας. Ἐν Παρισίοις, π. χ. ἐν βάθει

28 μέτρων τὸ θερμόμετρον πάντοτε δεικνύει 11, 83 βαθμοὺς τοῦ Κελσίου. Ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς χώραις ἐν ταῖς ὁποίαις ἡ μέση ἐτήσιος θερμοκρασία εἶναι κατωτέρα τοῦ μηδενικοῦ, τὸ ἐν τῇ ζώνῃ τῆς σταθερᾶς θερμοκρασίας ἔδαφος θὰ διατελῇ πάντοτε παγωμένον ὡς π. χ. ἐν τῇ Σιβηρίᾳ. Παρὰ τὴν Λευκὴν θάλασσαν κατὰ τὰς θερμὰς θερινὰς ἡμέρας οἱ περιηγηταὶ ἀδελφοὶ Ἄουμπελ εὕρισκον στρώματα πάγου εἰς βάθος ἑνὸς μέτρου ὑπὸ τὸ πλῆρες φυτῶν ἔδαφος.

Τοιουτοτρόπως ἐν ἑκάστῳ τόπῳ εἰς ὡρισμένον βάθος τοῦ ἐδάφους ἡ θερμοκρασία τῆς γῆς δὲν φανερόνει διακριτικὰς κυμάνσεις καὶ πάντοτε εἶναι ἴση πρὸς τὴν μέσην ἐτήσιον θερμοκρασίαν τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς τοῦ αὐτοῦ τόπου. Ἀλλ' ὅση καὶ ἂν ἦναι αὕτη ἡ σταθερὰ θερμοκρασία, αὕτη κατὰ τόπους ἔχοντας διάφορον μέσην ἐτήσιον θερμοκρασίαν θὰ ᾖ, ἐννοεῖται, διάφορος· εἶναι ἤδη ἀποδεδειγμένον ὅτι ὑπὸ τὴν ζώνην τῆς σταθερᾶς θερμοκρασίας παρατηρεῖται ἡ ἀδιάκοπος αὐτῆς αὔξησις.

Ἡ ὕψωσις αὕτη τῆς θερμοκρασίας παρατηρεῖται συχνάκις κατὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν διαφόρων μεταλλείων ὅταν ταῦτα θρύσσωνται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον βαθέως. Οὕτω π. χ. ἐν πλουσιώτατον στρῶμα χρυσοῦ ἐν τοῖς μεταλλείοις ἐν Νεβάδᾳ ἕνεκα τῆς προϊούσης βαθύνσεως κατέστη σχεδὸν ἀπρόσιτον εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν διὰ τὴν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν ἥτις ἐπικρατεῖ ἐν τούτοις τοῖς μεταλλείοις καὶ ἥτις ἀνέρχεται εἰς 47 βαθμοὺς τοῦ Κελσίου, μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον κατὰ τὴν περαιτέρω βάθυνσιν τοῦτο τὸ στρῶμα τελείως θὰ καταστῇ ἀπρόσιτον εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν. Τὸ αὐτὸ φαινόμενον παρατηρεῖται καὶ ἔν τισιν ἀνθρακωρυχείοις ἐν Ἀγγλίᾳ (ἐν τοῖς ἐν Ρόζεμπριτζ ἀνθρακωρυχείοις (ἅτινα ἔχουσι βάθος 795 μέτρων, ἕνθα, ἕνεκα τῆς ἐπικρατούσης ἐν αὐτοῖς θερμοκρασίας, ἥτις ἀνέρχεται εἰς 34.5 βαθμοὺς τοῦ Κελσίου, ἡ ἐκμετάλλευσις κατέστη λίαν ἐπίπονος. Ἐν τέλει, περὶ τῆς ὑψώσεως τῆς θερμοκρασίας μαρτυροῦσιν αἱ θερμομετρικαὶ παρατηρήσεις ἐν ταῖς σύριγξι (tunel) ταῖς κατασκευασθείσαις ὑπὸ τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων. Αἱ παρατηρήσεις αὗται δεικνύουσιν ὅτι ἡ ἐν ταῖς σύριγξιν ὕψωσις τῆς θερμοκρασίας ἐν γένει συμπίπτει πρὸς τὸ ὕψος τῶν ὑπερκειμένων τῶν συρίγγων ὀρέων. Οὕτω π. χ. ἐν τῇ σύριγγι τοῦ Σὲν-Γολάρδου ἡ μεγίστη θερμοκρασία (30.8ο βαθμοὺς τοῦ Κελσίου) ἀπαντᾷ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς τ. ε. ἀκριβῶς ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔξωθεν εὑρίσκεται τὸ μέγιστον ὕψος. Τὸ αὐτὸ φαινόμενον παρετηρήθη καὶ ἐν τῇ σύριγγι τοῦ Μόν-Σενή. Τοιουτοτρόπως οἱ μηχανικοὶ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑποδειχθεῖσαν ἐπιρροὴν, ὅτε πρόκειται νὰ κατασκευάσωσι σύριγγας ὑπὸ μεγάλα ὕψη, ὑπολογίζουσι τὴν ἐσωτερικὴν θερμοκρασίαν τῆς γῆς. Εἶναι γνωστὸν π. χ. ὅτι τὰ σχέδια τῆς κατασκευῆς συρίγγων (tunel) ὑπὸ τὰ ὄρη Σαμπλὸν καὶ Μονπλὰν ἐδέησε ἐπὶ πολὺ νὰ τροποποιηθῶσι, διότι ἡ θερμοκρασία τῆς σύριγγος ὑπὸ τὸ ὄρος Σαμπλὸν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ᾖ κατωτέρα τῶν 35 βαθμῶν τοῦ Κελσίου, ἡ δὲ τῆς ὑπὸ τὸ Μονπλὰν σύριγγος— κατωτέρα τῶν 52 βαθμῶν τοῦ Κελσίου. Ἀφ' ἑτέρου εἶνε γνωστὸν ὅτι μόνον ἐν θερμοκρασίᾳ μὴ ὑπερβαινούσῃ τοὺς 50 βαθμοὺς τοῦ Κελσίου (40 βαθμοὺς τοῦ Ρεωμύρου) καὶ ἐν ξηρᾷ ἀτμοσφαίρᾳ δύναται νὰ ἐργασθῇ ὁ ἄνθρωπος, διότι ἐν ὑγρασίᾳ ἡ ὁποία δυσχεραίνει τὴν ἄφθονον ἐξάτμισιν, ἀκόμη καὶ ὑπὸ θερμοκρασίαν 40 βαθμῶν τοῦ Κελσίου ἀδύνατος καθίσταται ἡ ἐργασία. Ἐκ πάντων τῶν ῥηθέντων δύναται νὰ ἐξαχθῇ τὸ ἀκόλουθον συμπέρασμα· ἡ βαθμιαία ὕψωσις τῆς ἐσωτερικῆς θερμοκρασίας τῆς γῆς τίθησι τὸ ἔσχατον ὅριον πέραν τοῦ ὁποίου ἀδύνατον εἶναι νὰ προχωρήσῃ τις ἐκμεταλλευόμενος τοὺς ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς θησαυρούς. Ἐννοεῖται, ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ ὁρισθῇ δι' ἕκαστον τόπον ἀκριβῶς τὸ ὡς ὅριον κατὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν χρησιμεῦον βάθος. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δύσκολον νὰ προσδιορισθῇ τὸ μέσον ποσόν. Κατὰ τὰς νεωτάτας ἐρεύνας ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς μνησθείσης ζώνης τῆς σταθερᾶς θερμοκρασίας εὑρίσκομεν ὅτι αὕτη κάθε τριάκοντα μέτρα βάθους ὑψοῦται κατὰ ἕνα βαθμὸν τοῦ Κελσίου. Ὑποθέτοντες ὅτι ὁ ἄνθρωπος δύναται οὕτως ἢ ἄλλως νὰ ἐργάζηται εἰς βάθος ἔχον θερμοκρασίαν 50 βαθμῶν καὶ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν μνησθεῖσαν ὕψωσιν τῆς ἐσωτερικῆς θερμοκρασίας κάθε 30 μέτρα βάθους, εὐκόλως θὰ εὕρωμεν ὅτι τὸ ὡς ὅριον χρησιμεῦον βάθος, περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται λόγος, πρέπει νὰ ἀνέρχηται εἰς 1,500 μέτρα. Ἐν μεγαλειτέρῳ βάθει ἡ ἐσωτερικὴ θερμοκρασία τῆς γῆς θὰ εἶναι ἤδη ὑψηλοτέρα τῶν 50 βαθμῶν καὶ ἑπομένως θὰ κωλύῃ τὴν ἐν τούτῳ τῷ βάθει ἐργασίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ κολοσσιαῖον σχέδιον τῶν Ἀμερικανῶν μηχανικῶν, οἵτινες σκοποῦσι νὰ ὀρύξωσι φρέαρ ἔχον βάθος τριῶν ἕως τεσσάρων χιλιάδων μέτρων, ὅπου ἡ θερμοκρασία θὰ ἀνήρχετο εἰς 100 ἕως 130 βαθμῶν τοῦ Κελσίου;

Ὅθεν, ἀφ' οὗ ἅπασαι αἱ παρατηρήσεις ὁμοφώνως μαρτυροῦσι περὶ τῆς ἀδιακόπου ὑψώσεως τῆς ἐσωτερικῆς θερμοκρασίας τῆς γῆς ἀναλόγως τοῦ βάθους καὶ τῆς ὑψώσεως αὐτῆς

κατὰ ἕνα βαθμὸν κάθε τριάκοντα μέτρα—εὐκόλως δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ὅτι ἐν βάθει 80,000 μέτρων ἡ θερμοκρασία δὲν θὰ εἶναι κατωτέρα τῶν 2,500 βαθμῶν τοῦ Κελσίου. Ἐν τοιαύτῃ δὲ θερμότητι ἅπαντα τὰ ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς εὑρισκόμενα σώματα πρέπει νὰ ὦσιν ἐν ῥευστῇ καταστάσει. Ἐκ τούτου κατὰ τὸ φαινόμενον δύναται νὰ ἐξαχθῇ τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ πάχος τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸν ὑποδειχθέντα ἀριθμὸν καὶ ὅτι τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ὄγκου τοῦ ἡμετέρου πλανήτου μέχρι τοῦ κέντρου αὐτοῦ πρέπει νὰ διατελῇ ἐν διαπύρῳ ῥευστῇ καταστάσει. Οὕτως ἐδόξαζον ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἔτι δὲ καὶ τὴν σήμερον οὕτως ὑποθέτουσι γεωλόγοι τινές. Ἀλλ' αἱ περὶ τούτου τοῦ ἀντικειμένου ὑποθέσεις τῶν νεωτέρων ὅλως διαφέρουσι ταύτης τῆς δημοτικωτέρας καὶ μᾶλλον διαδεδομένης ὑποθέσεως περὶ «τοῦ διαπύρου ῥευστοῦ πυρῆνος τῆς γῆς». Αἱ ἀστρονομικαὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν παλιρροιῶν κατέπεισαν πολλοὺς ἐκ τῶν διασημοτέρων ἐπιστημόνων (οἷον τὸν Χόπκινς, τὸν Τόμσον, τὸν Φρ. Δαρβίνον κτλ.) νὰ ὑποθέσωσιν ὅτι ἡ γῆ ἢ εἶναι ὅλως στερεὰ ἢ ὅτι ὁ σκληρὸς αὐτῆς φλοιὸς δὲν ἔχει ὀλιγώτερον τῶν 300 γεωγραφικῶν μιλίων παχος Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ συμφωνήσωσιν αὗται αἱ παρατηρήσεις πρὸς τὰ μνησθέντα διδόμενα περὶ τῆς βαθμιαίας ὑψώσεως τῆς ἐσωτερικῆς θερμοκρασίας τῆς γῆς — ὑψώσεως ἥτις ἐπιβεβαιοῦται ὑφ' ὁλοκλήρου σειρᾶς γεωλογικῶν ἐρευνῶν; Ἀφ' οὗ εἰς βάθος 80,000 μέτρων ἡ ἐσωτερικὴ θερμοκρασία τῆς γῆς φθάνει εἰς τοσοῦτον βαθμὸν, ὥστε ἅπαντα τὰ γνωστὰ εἰς ἡμᾶς σώματα πρέπει νὰ εὑρίσκωνται ἐν ῥευστῇ καταστάσει, τότε πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἰσχυριζώμεθα ὅτι ὁ φλοιὸς τῆς γῆς ἔχει πάχος 300 γεωγραφικῶν μιλίων, ἔτι δὲ περισσότερον ὅτι ἡ γῆ εἶναι ὅλως στερεά;

Ἡ ἀντίφασις αὕτη δύναται κατὰ πολὺ νὰ ἐξηγηθῇ, ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ μετάβασις τῶν σωμάτων ἐκ τῆς στερεᾶς εἰς τὴν ῥευστὴν κατάστασιν καὶ ἐκ τῆς ῥευστῆς εἰς τὴν ἀεριοειδῆ κατάστασιν καὶ ἐκ τῆς στερεᾶς εἰς τὴν ῥευστήν· ἡ παραφίνα π. χ. τήκεται ὑπὸ τόσην μεγάλην θερμότητα ὅσον μεγαλειτέρα εἶναι ἡ πίεσις εἰς τὴν ὁποίαν αὕτη ὑπεβλήθη. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἅπαντα τὰ γνωστὰ σώματα ἅτινα εὑρίσκονται ἐν τῇ γῇ, ὅπως τακῶσιν ὑπὸ θερμότητα 2,500 βαθμῶν τοῦ Κελσίου, πρέπει νὰ διατελῶσιν ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς συνήθους ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως. Ἀλλ' ὅσον βαθύτερον κεῖνται τὰ σώματα, τόσον περισσότερον ὑποβάλλονται εἰς τὴν πίεσιν τῶν ἐπ' αὐτῶν κειμένων στρωμάτων καὶ τόσον ὑψηλότερον εὑρίσκεται τὸ σημεῖον τῆς τήξεως αὐτῶν.

Τοιουτοτρόπως, ὅσον προχωρεῖ τις ἐντὸς τῆς γῆς ἡ θερμότης ἐπὶ τοσοῦτον αὐξάνει, ἀλλὰ μετὰ τούτου αὐξάνει καὶ ἡ πίεσις, ἥτις ἀναβιβάζει τὸ σημεῖον ὑπὸ τὸ ὁποῖον τὰ σώματα τήκονται. Ἐν τῷ κέντρῳ τῆς γῆς ὅπου τὰ σώματα διατελοῦσιν ὑπὸ πίεσιν ἑκατοντάδων τινῶν χιλιάδων ἀτμοσφαιρῶν, ἡ μεγίστη θερμότης δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ κρατῇ αὐτὰ ἐν ῥευστῇ καταστάσει.

Ὅθεν βλέπομεν ὅτι ἡ μνησθεῖσα ἀντίφασις πράγματι δὲν ὑφίσταται, διότι αὕτη τελείως καταπίπτει λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς αὐξήσεως τῆς πιέσεως κατὰ τὴν διεύθυνσιν ἐκ τῆς ἐπιφανείας πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς.

Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Λαπλὰς, ἥτις τὴν σήμερον γενικῶς ἐγένετο παραδεκτὴ, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι κατ' ἀρχὰς ἡ γῆ ἦν ἀεριοειδὴς σφαῖρα ἔχουσα μεγίστην θερμότητα. Ὁ ἡμέτερος πλανήτης μετὰ βαθμιαίαν καὶ διαρκῆ ἀπόψυξιν μετέβη ἐκ τῆς ἀεριοειδοῦς καταστάσεως βαθμηδὸν εἰς τὴν διάπυρον ῥευστὴν κατάστασιν, ἡ δὲ μεταβασις αὕτη ἐχώρει ἐκ τοῦ κέντρου πρὸς τὴν περιφέρειαν, οὐχὶ δὲ τἀνάπαλιν, διότι ἐν τῷ κέντρῳ, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς μεγίστης πιέσεως, τὰ σώματα ἠδύναντο νὰ μετατραπῶσιν εἰς ῥευστὰ ὑπὸ τόσον μεγάλην θερμότητα, ὑπὸ τὴν ὁποίαν τὰ παρὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς κείμενα σώματα ἐξηκολούθουν ἔτι διαμένοντα ἐν τῇ ἀεριοειδῆ καταστάσει.

παραλίας, τὸ ὕδωρ βράζει ὑπὸ θερμοκρασίαν κατωτέραν τῶν 100 βαθμῶν τοῦ Κελσίου. Ἐὰν δὲ τὸ ὕδωρ ὑποβληθῇ εἰς πίεσιν δύο ἀτμοσφαιρῶν, διὰ νὰ βράσῃ ἀπαιτεῖ θερμοκρασίαν 121 βαθμῶν τοῦ Κελσίου, ὑπὸ δὲ πίεσιν τριῶν ἀτμοσφαιρῶν τοῦτο ἀπαιτεῖ θερμοκρασίαν περίπου 135 βαθμῶν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἄλλαις λέξεσι μετὰ τῆς αὐξήσεως τῆς πιέσεως ἀνέρχεται καὶ τὸ σημεῖον τῆς βράσεως τοῦ ὕδατος.

Τὸ αὐτὸ παρατηροῦμεν καὶ εἰς ἅπαντα τὰ γνωστὰ σώματα κατά τε τὴν μετάβασιν αὐτῶν ἐκ τῆς ῥευστῆς εἰς τὴν ἀεριοειδῆ κατάστασιν καὶ ἐκ τῆς στερεᾶς εἰς τὴν ῥευστήν· ἡ παραφίνα π. χ. τήκεται ὑπὸ τόσην μεγάλην θερμότητα ὅσον μεγαλειτέρα εἶναι ἡ πίεσις εἰς τὴν ὁποίαν αὕτη ὑπεβλήθη. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἅπαντα τὰ γνωστὰ σώματα ἅτινα εὑρίσκονται ἐν τῇ γῇ, ὅπως τακῶσιν ὑπὸ θερμότητα 2,500 βαθμῶν τοῦ Κελσίου, πρέπει νὰ διατελῶσιν ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς συνήθους ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως. Ἀλλ' ὅσον βαθύτερον κεῖνται τὰ σώματα, τόσον περισσότερον ὑποβάλλονται εἰς τὴν πίεσιν τῶν ἐπ' αὐτῶν κειμένων στρωμάτων καὶ τόσον ὑψηλότερον εὑρίσκεται τὸ σημεῖον τῆς τήξεως αὐτῶν.

Τοιουτοτρόπως, ὅσον προχωρεῖ τις ἐντὸς τῆς γῆς ἡ θερμότης ἐπὶ τοσοῦτον αὐξάνει, ἀλλὰ μετὰ τούτου αὐξάνει καὶ ἡ πίεσις, ἥτις ἀναβιβάζει τὸ σημεῖον ὑπὸ τὸ ὁποῖον τὰ σώματα τήκονται. Ἐν τῷ κέντρῳ τῆς γῆς ὅπου τὰ σώματα διατελοῦσιν ὑπὸ πίεσιν ἑκατοντάδων τινῶν χιλιάδων ἀτμοσφαιρῶν, ἡ μεγίστη θερμότης δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ κρατῇ αὐτὰ ἐν ῥευστῇ καταστάσει.

Ὅθεν βλέπομεν ὅτι ἡ μνησθεῖσα ἀντίφασις πράγματι δὲν ὑφίσταται, διότι αὕτη τελείως καταπίπτει λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς αὐξήσεως τῆς πιέσεως κατὰ τὴν διεύθυνσιν ἐκ τῆς ἐπιφανείας πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς.

Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Λαπλὰς, ἥτις τὴν σήμερον γενικῶς ἐγένετο παραδεκτὴ, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι κατ' ἀρχὰς ἡ γῆ ἦν ἀεριοειδὴς σφαῖρα ἔχουσα μεγίστην θερμότητα. Ὁ ἡμέτερος πλανήτης μετὰ βαθμιαίαν καὶ διαρκῆ ἀπόψυξιν μετέβη ἐκ τῆς ἀεριοειδοῦς καταστάσεως βαθμηδὸν εἰς τὴν διάπυρον ῥευστὴν κατάστασιν, ἡ δὲ μεταβασις αὕτη ἐχώρει ἐκ τοῦ κέντρου πρὸς τὴν περιφέρειαν, οὐχὶ δὲ τἀνάπαλιν, διότι ἐν τῷ κέντρῳ, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς μεγίστης πιέσεως, τὰ σώματα ἠδύναντο νὰ μετατραπῶσιν εἰς ῥευστὰ ὑπὸ τόσον μεγάλην θερμότητα, ὑπὸ τὴν ὁποίαν τὰ παρὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς κείμενα σώματα ἐξηκολούθουν ἔτι διαμένοντα ἐν τῇ ἀεριοειδῆ καταστάσει.

Ἀκριβῶς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐγένετο καὶ ἡ μετάβασις τούτων τῶν σωμάτων ἐκ τῆς ῥευστῆς εἰς τὴν στερεὰν κατάστασιν. Τὰ ἔχοντα μέγιστον βάρος σώματα, ἐπειδὴ εὑρίσκοντο πλησιέστερον πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς καὶ ἐκεῖ ὑπεβάλλοντο εἰς τὴν μεγίστην πίεσιν, μετέβαινον εἰς τὴν στερεὰν κατάστασιν ὑπὸ τοσαύτην θερμότητα ὑπὸ τὴν ὁποίαν τὰ πλησιέστερον πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν κείμενα σώματα, ὡς εὑρισκόμενα ὑπὸ μικροτέραν πίεσιν, διέμενον ἔτι ἐν τῇ ῥευστῇ καταστάσει. Ἐκεῖνα ἐκ τῶν τελευταίων σωμάτων τὰ ὁποῖα εἶχον ὀλιγώτερον βάρος ἔπρεπε νὰ εὑρίσκωνται ἐν αὐτῇ τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς τακείσης ὕλης, ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀπόψυξις ἤρχετο ἀκριβῶς ἐκ τῆς ἐπιφανείας, — ἀφ' ἑαυτοῦ καθίσταται δῆλον ὅτι ὅπου ἡ πίεσις ἦν ἤδη ἀνεπαρκὴς ὅπως ἐπιφέρῃ τὴν μετάβασιν τῶν σωμάτων εἰς τὴν στερεὰν κατάστασιν ὑπὸ μεγίστην θερμότητα, ἡ μετάβασις αὕτη ἠδύνατο νὰ συμβῇ μόνον ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς μεγίστης ἀποψύξεως τ. ἔ. ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἀποσκλήρυνσις τοῦ ἐν ῥευστῇ καταστάσει διατελοῦντος γηΐνου σφαιροειδοῦς ἔπρεπε νὰ συμβῇ κατὰ δύο ἀντιθέτους διευθύνσεις — ἐκ τοῦ κέντρου πρὸς τὴν περιφέρειαν διὰ τὴν μεγίστην ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν καὶ ἐκ τῆς περιφερείας πρὸς τὸ κέντρον διὰ τὴν ἐξάτμισιν τῆς ἐπιγείου θερμότητος ἐν τῷ ἀπείρῳ. Μεταξὺ τοῦ φλοιοῦ καὶ τοῦ πυρῆνος ὅπου ἡ ἀπόψυξις γίνεται λίαν βραδέως, ἡ δὲ πίεσις δὲν εἶναι τοσοῦτον μεγάλη, ὥστε αὕτη ὑπὸ τὴν θερμότητα τὴν ὁποίαν ἔχουσι τὰ σώματα νὰ δύνηται νὰ κρατῇ αὐτὰ ἐν στερεᾷ καταστάσει, ταῦτα τὰ σώματα πρέπει νὰ εὑρίσκωνται ἐν ῥευστῇ ἢ ἡμιρεύστῳ καταστάσει.

Οὕτως ἔπρεπε νὰ συμβῇ, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ διασήμου γεωλόγου Λαζώ, ἡ σύμπηξις τοῦ ῥευστοῦ σφαιροειδοῦς Κατὰ ταύτην τὴν γνώμην, ἥτις ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην συμφωνεῖ πρὸς ἅπαντα τὰ γνωστὰ γεωλογικὰ καὶ ἀστρονομικὰ διδόμενα, ἀπαραίτητον εἶναι νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ γῆ ἐν τῇ σημερινῇ αὐτῆς μορφῇ ἀποτελεῖται ἐκ σκληροῦ φλοιοῦ, σκληροῦ πυρῆνος καὶ μεσαζούσης ἡμιρεύστου ζώνης.

ΟΙ ΜΟΓΓΟΛΟΙ

(Ἐκ τοῦ Ρωσσικοῦ)

Οἱ Μογγόλοι τὴν σήμερον κατοικοῦσι καθ' ἅπασαν τὴν βόρειον πεδιάδα τοῦ κεντρικοῦ ὀροπεδίου, τῆς Ἀσίας ἀπὸ τῶν τῆς Σιβηρίας ὀρέων Ἀλτάη ἕως εἰς τὴν Μαντζουρίαν. Κατὰ τὰ σύνορα οὗτοι ἤδη ἀνεμίχθησαν μετὰ τῶν λοιπῶν λαῶν, μόνον δὲ οἱ Χάλχοι μέχρι τῆς σήμερον διετήρησαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν καθαρότητι τὸν τύπον τῆς Μογγολικῆς φυλῆς. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν Χάλχων εἶναι εὐρὺ ἐπίπεδον πρόσωπον μετ' ἐξεχουσῶν παρειῶν, ῥὶς πατημένη, μεγάλα ὦτα, μέλαινα καὶ σκληρὰ κόμη, πώγων σπάνιος, ὑπομέλαν δέρμα καὶ ἰσχυρὸν σῶμα.

Οἱ Μογγόλοι κείρουσι τὴν κεφαλήν, ἀφίνοντες, ὡς οἱ Κινέζοι, ἐπὶ τῆς κορυφῆς μόνον ὀλίγην κόμην τὴν ὁποίαν πλέκουσιν εἰς βοστρύχους. Μόνον οἱ κληρικοί των (Λάμοι) ὁλοτελῶς κείρουσι τὴν κόμην των. Αἱ γυναῖκες τῶν Μογγόλων δὲν κόπτουσι τὴν κόμην καὶ πλέκουσιν αὐτὴν εἰς βοστρύχους τοὺς ὁποίους στολίζουσι διὰ ταινιῶν, κοραλλίων, μαργαρίτου καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων. Αὗται τὴν κεφαλὴν ὡς καὶ τὸ μέτωπόν των καλύπτουσι δι' ἀργυρῶν καὶ κοραλλίνων κοσμημάτων.

Οἱ Μογγόλοι φέρουσι μικρὸν ἐπανωφόριον, βαμβακερὸν ἢ μετάξινον, ἀναλόγως τῆς τάξεώς των, κινεζικὰ σανδάλια καὶ εὐρυκράσπεδον πίλον. Κατὰ τὸν χειμῶνα φέρουσι προβείας γούνας καὶ δερματίνους πίλους. Ὁ Μογγόλος ἀπαραίτητον θεωρεῖ τὴν ζώνην ἀπὸ τῆς ὁποίας κρεμᾷ τὴν καπνοθήκην, τὸ τσιμποῦκι καὶ τὸν πυρίτην λίθον. Ἐκτὸς τούτου οἱ Μογγόλοι φέρουσι πάντοτε ἐν τῷ κόλπῳ των ταμβακοθήκην, διότι συνειθίζουσι νὰ φιλοφρονῶσι πάντοτε διὰ ταμβάκου τοὺς φίλους των κατὰ τὴν συνάντησιν.

Αἱ γυναῖκες τῶν Μογγόλων φέρουσιν ἐσθῆτα μακροτέραν καὶ ὀλίγον διαφέρουσαν τῆς τῶν ἀνδρῶν ἄνευ ζώνης, ἐπ' αὐτῆς δὲ φέρουσιν ἐπανωφόριον ἄνευ χειρίδων. Τὰ ὦτα των κοσμοῦσι δι' ἐνωτίων, τὰς δὲ χεῖρας των διὰ ψελλίων.

Ἅπαντες σχεδὸν οἱ νομάδες Μογγόλοι ἀντὶ οἰκιῶν ἔχουσι τὰς οὕτω καλουμένας γιούρτα (πιλίνη σκηνή). Αὕτη εἶναι στρογγύλη ἔχουσα κωνοειδῆ στέγην καὶ ὀπὴν εἰς τὰ ἄνω διὰ τὴν ἔξοδον τοῦ καπνοῦ. Ὁ σκελετὸς τῆς γιούρτας ἀποτελεῖται ἐκ ξυλίνων ῥάβδων προσδεδεμένων οὕτως ὥστε ὁμοιάζουσι τετραγώνους κλωβους. Εἰς τὸ ἓν ἄκρον τῆς γιούρτας τίθεται ξύλινος θύρα. Ἡ γιούρτα συνήθως ἔχει διάμετρον 12—15 ποδῶν καὶ ὕψος 12 ποδῶν. Ἔξωθεν ἡ γιούρτα καλύπτεται διὰ ταπήτων, τὸν δὲ χειμῶνα διὰ διπλῶν πιλίνων χονδρῶν ὑφασμάτων. Πρὸ τῆς θύρας καὶ ἐπὶ τῆς ἄνωθεν ὀπῆς ἀναρτῶνται κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ ὅταν πνέῃ ἰσχυρὸς ἄνεμος πίλινα παραπετάσματα· ταῦτα συναθροίζουσιν ὅταν ἀνάπτωσι πυρὰν ἐντὸς τῆς σκηνῆς των. Οἱ πλούσιοι τοὺς τοίχους τῆς γιούρτας ἔσωθεν καλύπτουσι διὰ πολυτίμων ταπήτων, πλεκτῶν πολυχρόμων ψιάθων καὶ ἀκόμη διὰ μεταξωτῶν ὑφασμάτων. Τὸ δάπεδον καλύπτουσι διὰ ταπήτων, οἱ δὲ πλούσιοι ἐνίοτε καλύπτουσι τὸ ἔδαφος διὰ σανίδων. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς γιούρτας ἀφίνεται ὀλίγον γυμνὸν ἔδαφος τὸ ὁποῖον καλύπτεται διὰ λίθων καὶ χρησιμεύει ὡς ἑστία. Ἐπ' αὐτῆς τίθεται σιδηροῦς τρίπους ἀπὸ τοῦ ὁποίου κρέμαται ἀγγεῖον πρὸς κατασκευὴν τῆς τροφῆς. Κατὰ τὸν χειμῶνα παρ' ὅλον τὸ ψῦχος καὶ τὰς θυέλλας ἐντὸς τῆς γιούρτης εἶναι ζέστη, τὸ δὲ θέρος δροσιά, διότι τότε ἀναπεταννύουσι τὰ ἄκρα τῆς γιούρτας διὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ἀέρος.

Ὁ κατὰ πρῶτον ἐπισκεπτόμενος τοὺς Μογγόλους ἐκπλήσσεται διὰ τὴν πολλὴν των ἀκαθαρσίαν. Καθ' ὅλην ταν τὴν ζωὴν οἱ νομάδες δὲν νίπτονται, τὸ σῶμα καὶ τὰ ἐνδύματά των βρίθουσι παρασίτων ζωϋφίων. Οἱ νομάδες φοβοῦνται τὴν ὑγρασίαν, διὰ τοῦτο σκηνοῦσι μακρὰν τῶν ῥυάκων καὶ τῶν ἑλῶν, διότι ἡ ὑγρασία ἐπιβλαβῶς ἐνεργεῖ ἐπ' αὐτοῦ καὶ τῆς καμήλου του. Κατὰ τὸ θέρος ὁ Μογγόλος οὐδέποτε πίνει καθαρὸν ὕδωρ, ἀντικαθιστῶν αὐτὸ διὰ τοῦ πλινθίνου τεΐου μετὰ τοῦ γάλακτος. Τὸ ἀγγεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ βράζει τὸ τεῖον, οὐδέποτε καθαρίζει, μόνον δὲ σπανίως τρίβει αὐτὸ διὰ τοῦ ἀργάλ (ξηρᾶς κόπρου τῶν ἵππων) καὶ τῶν χόρτων. Ὅταν τὸ τεῖον ἀντικαθιστᾷ τὴν σούπαν θέτουσιν ἐν αὐτῷ πεφριγμένον κέγχρον, βούτυρον ἢ λίπος τῆς οὐρᾶς τῶν προβάτων. Οἱ νομάδες καθ' ἑκάστην πίνουσιν ἐκ τοῦ πλινθίνου τεΐου 15—20 φοράς. Ἕκαστος ἔχει τὸ ποτήριόν του τὸ ὁποῖον οὐδέποτε σχεδὸν πλύνει· τὰ ποτήρια ταῦτα οἱ πλούσιοι κατασκευάζουσιν ἐξ ἀργύρου καὶ πολυτελῶς κοσμοῦσιν. Ἐκτὸς τοῦ πλινθίνου τεΐου (κιρπίτσνιη τσάη) οἱ Μογγόλοι συνειθίζουσι νὰ πίνωσι γάλα τῶν ἀγελάδων καὶ κουμὴς (γάλα τῶν φοράδων) καὶ νὰ τρώγωσι πρόβειον τυρόν, πεφριγμένον κέγχρον, πρόβειον κρέας καὶ ζωμόν· σπανίως ὅμως τρώγουσι τὸ κρέας τῶν μεγάλων ζώων. Οἱ Μογγόλοι τρώγουσι πάντοτε διὰ τῶν χειρῶν των, φέρουσιν εἰς τὸ στόμα των μεγάλα τεμάχια κρέατος καὶ διὰ τῆς μαχαίρας ἀποκόπτουσι τὸ διὰ τῶν ὀδόντων κρατούμενον τεμάχιον κρέατος. Οὗτοι ἀποτροπιάζονται νὰ τρώγωσι πτηνὰ καὶ ἰχθύας, θεωροῦντες αὐτὰ ἀκάθαρτα, ἐν ᾧ ἄνευ ἀποστροφῆς τρώγουσι τὰ ἀποθανόντα ζῶα.

Οἱ Μογγόλοι ἀποκλειστικῶς ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν κτηνοτροφίαν καὶ διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν κτηνῶν ὑπολογίζουσι τὸν πλοῦτον τοῦ νομάδου. Οἱ Μογγόλοι κατὰ προτίμησιν τρέφουσι πρόβατα, ἵππους καὶ καμήλους, ἐν ὀλιγωτέρῳ δὲ ποσῷ βόας καὶ τράγους. Ἐν τούτοις εἰς διαφόρους τόπους τῆς Μογγολίας κατ' ἐξοχὴν τρέφεται τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ κτῆνος. Ὁ Μογγόλος λαμβάνων ἐκ τῶν οἰκιδίων ζώων πᾶν τὸ ἀναγκαιοῦν: τὸ γάλα, τὸ κρέας, τὰ δέρματα, τὸ ἔριον, ἐκ δὲ τῆς πωλήσεως τῶν περισσευόντων κτηνῶν λαμβάνων ἀρκετὰ χρήματα, ζῇ μόνον διὰ τὰ κτήνη του, πολλάκις λησμονῶν ἑαυτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του. Ὁ Μογγόλος μεταβαίνων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἐκεῖ μόνον τοποθετεῖ τὴν γιούρταν του ὅπου εὕρει κατάλληλον βοσκὴν διὰ τὰ κτήνη του. Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ ἐμπειρία καὶ ἡ ὑπομονὴ μεθ' ἧς ὁ Μογγόλος ἐπιμελεῖται τῶν κτηνῶν του: ἡ σκληροτράχηλος κάμηλος ἐν ταῖς χερσί του μετατρέπεται εἰς εὐπειθῆ ἀχθοφόρον καὶ ὁ ἄγριος ἵππος τῶν στεππῶν — εἰς εὐπειθὲς καὶ ταπεινὸν ὑποζύγιον.

Ἀσήμαντος εἶναι ἡ βιομηχανία παρὰ τοῖς Μογγόλοις· οὗτοι ἐν αὐτῇ τῇ οἰκίᾳ των ἐπεξεργάζονται ἰδίοις χερσὶ τὰ δέρματα, κατασκευάζουσι πίλους (κετζέδες), σάγματα, χαλινοὺς, τόξα, βέλη, ἐνδύματα καὶ ἄλλα χρειώδη ἀντικείμενα. Τὰ ὑλικὰ, τὰ ὅπλα καὶ τινα εἴδη τῆς βιομηχανίας οὗτοι λαμβάνουσι παρὰ τῶν Κινέζων καὶ τῶν Ρώσσων εἰς τοὺς ὁποίους πωλῶσι διάφορα κτήνη, δέρματα καὶ ἔριον· ἐκτὸς δὲ τούτου οὗτοι διὰ τῶν καμήλων των μεταφέρουσι διάφορα ἐμπορεύματα ἐκ τῆς Κίνας εἰς τὰ σύνορα τῆς Σιβηρίας ἢ ἄλλοσε.

Ἡ νομαδικὴ ζωὴ τῶν Μογγόλων δὲν ἀπαιτεῖ λίαν ἐπίπονον ἐργασίαν πρὸς πορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων. Ἡ ἐπιμέλεια τῶν κτηνῶν, ἡ ἄμελξις αὐτοῦ, ἡ παρασκευὴ τοῦ κουμὶς (ὑποξύνου γάλακτος τῶν φοράδων), τοῦ βουτύρου καὶ τοῦ τυροῦ, ἡ κουρὰ τῶν προβάτων — ἅπαν τοῦτο ἐκτελεῖται ἐκ καθήκοντος ὑπὸ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν μειρακίων· οἱ δὲ ἄνδρες βοηθοῦσι μόνον κατὰ τὸν ποτισμὸν τῶν κτηνῶν, ὅταν παρά τινα πηγὴν πρόκηται νὰ ποτίσωσι πολλὰς ἀγέλας κτηνῶν. Οἱ δὲ πλούσιοι ἔχουσιν ὑπηρέτας καὶ τὸν χρόνον τῆς σχολῆς των μεταχειρίζονται πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν φίλων των καὶ πρὸς ἀπέλευσιν εἰς ἱεροὺς τόπους.

Οἱ Μογγόλοι εἶναι ὀκνηροὶ, οὗτοι ἀποφεύγουσι πεζῇ νὰ διέρχωνται καὶ αὐτὰ τὰ ἀσήμαντα διαστήματα, διὰ τοῦτο πάντοτε πρὸ τῆς γιούρτας των θὰ ἴδῃ τις ἱστάμενον ἐσαγμένον ἵππον. Ὁ Μογγόλος καὶ τὰ κτήνη του βόσκει ἔφιππος. Ἐκ τῆς διαρκοῦς ἱππασίας οἱ πόδες τοῦ Μογγόλου στραβόνουσι καὶ ἰσχυρῶς περικαταλαμβάνουσι τὸ σάγμα. Ὁ ἀγριώτατος ἵππος τῶν στεππῶν ἀναγκάζεται νὰ κλίνῃ τὸν αὐχένα πρὸ τοιούτου ἀναβάτου οἷος εἶναι ὁ Μογγόλος. Ὁ Μογγόλος οὐδέποτε τὸ θέρος ἐλαύνει τὸν ἵππον, ἡσύχως οὗτος πάντοτε ὡς ἄνεμος φέρεται ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ὁ Μογγόλος ἀγαπᾷ καὶ ἐκτιμᾷ

τοὺς ἵππους του· οὗτος ἐναβρύνεται ἐπὶ τῷ ταχεῖ ὡς βέλος ἵππῳ του καὶ ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ καὶ ἂν εὑρεθῇ οὐδέποτε στέργει νὰ πωλήσῃ αὐτόν. Ἡ πεζοπορία παρὰ τοις νομάσι θεωρεῖται ἐπονείδιστος καὶ πᾶς τις διερχόμενος πεζῇ βήματά τινα ἕως εἰς τὴν γιούρταν τοῦ γείτονός του ἐπισύρει τὴν χλεύην τῶν ὁμοφύλων του.

Ὁ Μογγόλος προικισθεὶς ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ πολλῆς ῥώμης καὶ ἐκ τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἐθισθεὶς εἰς τὴν σκληραγωγίαν ἀπολαμβάνει ἀμετάπτωτον ὑγείαν. Ὁ Μογγόλος ἐπὶ ἑβδομάδας ἢ καὶ μῆνας κατὰ τὸν δριμὺν χειμῶνα ὑπὸ τριακονταβάθμιον ψῦχος καὶ σφοδρότατον ἄνεμον μὴ καταβαίνων τοῦ ἵππου ἢ τῆς καμήλου του ἄνευ τινος βλάβης εἰς τὴν ὑγείαν του ἐν συνοδείᾳ τῶν ὁμοφύλων του διέρχεται ἑκατοντάδας βερστίων ἀπερχόμενος ἐκ τῆς ἀγρίας ἐρήμου του εἰς τὴν Κίναν ἢ τὴν Μαντζουρίαν. Ἐν τῷ βάθει τῆς ἐρήμου οἱ πραγματικοὶ νομάδες Μογγόλοι εἶναι ἀφελεῖς καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες, ἀλλ' οἱ ἐνδιαιτώμενοι εἰς τὰ ἄκρα τῆς Σιβηρίας καὶ τῆς Κίνας εἶναι λίαν παράτολμοι καὶ πανοῦργοι καὶ πάντοτε τείνουσιν εἰς τὸ νὰ ἐξαπατῶσι τὸν τυχόντα.

Οἱ Μογγόλοι γνωρίζουσι καλῶς τὴν πατρίδα των ἔρημον καὶ πάντοτε δύνανται νὰ εὕρωσιν οἱανδήποτε θέλουσι διεύθυνσιν. Ἐξαιρέτως δύνανται νὰ προσδιορίσωσι τὸν τόπον ἐν τῷ ὁποίῳ εὑρίσκονται παρατηροῦντες τὰ οὐράνια σώματα. Διὰ τὸν Μογγόλον τὸ ἐμπροσθινὸν μέρος εἶναι τὸ νότιον, τὸ ἀριστερὸν—τὸ ἀνατολικόν, τὸ δὲ δεξιὸν—τὸ δυτικόν· ἀκόμη ἐν τῷ κοινῷ βίῳ του ὁΜογγόλος ἀντὶ νὰ εἴπῃ πρὸς τὰ δεξιὰ,πρὸς τὰ ἀριςερὰ λέγει «πρὸς ἀνατολὰς», «πρὸς δυσμάς». Ἡ ἀπόστασις παρὰ τῶν Μογγόλων ὑπολογίζεται διὰ τοῦ χρόνου τῆς πορείας τοῦ ἵππου, ὑποτιθεμένης τῆς πορείας τοῦ ταχέος ἵππου μέχρι 40 βερστίων τὸ ἡμερονύκτιον, τῆς δὲ πορείας τῆς καμήλου μέχρις 60 βερστίων. Τὸν χρόνον ἀριθμοῦσι διὰ τῆς διαδοχῆς τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, δὲν γνωρίζουσι τὴν διαίρεσιν τοῦ ἡμερονυκτίου εἰς ὥρας, τοὺς δὲ μῆνας ἀριθμοῦσι κατὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς νέας σελήνης. Τὸ ἔτος παρ'αὐτοῖς κατὰ μίαν ἑβδομάδα διαφέρει τοῦ ἡμετέρου καὶ καθ' ἕκαστον τρίτον ἔτος προστίθεται εἰς μήν.

Καθ' ἅπασαν τὴν Μογγολίαν λαλεῖται μόνον ἡ μογγολικὴ γλῶσσα, ἀλλὰ διακρίνεται εἰς τόσον πολλὰς διαλέκτους, ὥστε ἡ διάλεκτος τοῦ βορείου Μογγόλου εἶναι σχεδὸν ἀκατάληπτος εἰς τὸν νότιον Μογγόλον. Λόγου χάριν παρὰ τοῖς βορείοις Μογγόλοις ἡ ῥὶς καλεῖται σ ο υ ν ή, παρὰ τοῖς νοτίοις σ ο ύ· τὸ ἐπανωφόριον παρὰ τοῖς βορείοις καλεῖται χ ο ύ ν σ α, παρὰ δὲ τοῖς νοτίοις λ α δ ι σ ν ὴ κ καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Οἱ Μογγόλοι γραφουσιν ἐξ ἀριστερῶν πρὸς δυσμὰς κατὰ καθέτους γραμμάς.

Οἱ Μογγόλοι ἐν ταῖς πρὸς τοὺς ξένους σχέσεσί των εἶναι προσηνεῖς καὶ φιλόξενοι. Ἐν τῷ οἰκογενειακῷ των βίῳ ζῶσι μετὰ πολλῆς συμφωνίας. Ὁ Μογγόλος εἶναι φιλόστοργος πρὸς τὰ τέκνα του, οἱ μεγαλείτεροι τιμῶνται παρὰ τῶν νεωτέρων.

Οἱ Μογγόλοι πρεσβεύουσι τὴν θρησκείαν τοῦ Βούδδα. Οὗτοι ὅπως προσευχηθῶσι συναθροίζονται εἰς τὰ εἰδωλεῖα, τὰ ὁποῖα ἐνίοτε εἶναι πολυτελῶς κεκοσμημένα· ἀλλ' ἡ λατρεία των ἐκτελεῖται ἐν τῇ θιβετικῇ γλώσσῃ ἥτις σχεδὸν εἶναι ἀκατανόητος εἰς αὐτούς.

Οἱ Μογγόλοι λίαν ἐνωρὶς ἔρχονται εἰς γάμου κοινωνίαν καὶ διὰ τὰς συζύγους των πληρόνουσιν εἰς τὸν πενθερόν των κ α λ ὴ μ ἐξαγόρασμα. Ἡ γαμήλιος ἑορτὴ πολὺ διαρκεῖ καὶ συνοδεύεται διὰ χορῶν καὶ δείπνων. Μετὰ τὸν θάνατον τὸ πτῶμα τοῦ Μογγόλου ῥίπτεται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὴν βορὰν τῶν θηρίων καὶ τῶν ὀρνέων, οἱ δὲ πλούσιοι Μογγόλοι μετὰ θάνατον ἐνταφιάζονται ἐν τῇ γῇ.

Καθ' ἅπασαν τὴν Μογγολίαν δὲν ὑπάρχουσι πόλεις, ἀλλὰ μόνον ἀθροίσματα ἑκατοντάδων τινων γιουρτῶν, ἀπέχοντα πολὺ ἀλλήλων. Τὸ μόνον ὅπερ ὁμοιάζει πρὸς πολίχνην εἶναι ἡ Οὐργὰ ἔνθα κατοικεῖ ὁ πνευματικὸς ἀρχηγὸς ὅλης τῆς Μογγολίας.

Εἰς τὴν Οὐργὰν, ἥτις χρησιμεύει ὡς τὸ ἱερὸν κέντρον τῆς Μογγολίας, κατ' ἔτος συναθροίζονται πολλοὶ προσκυνηταὶ καὶ ἀνοίγεται εἶδός τι ἐμπορικῆς πανηγύρεως διὰ τὴν ὁποίαν κομίζονται πολλὰ ἐμπορεύματα ἐκ τῆς Κίνας καὶ τῆς Σιβηρίας.

ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ
ΕΝ ΤΗι ΙΣΤΟΡΙΚΗι ΑΥΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΙ

(συνέχεια καὶ τέλος)

Ὅθεν πολλὰ γνωρίσματα ἐγγύτητος πρὸς τὰς γυναῖκας ἀπαντῶσι παρὰ τοῖς Ἑβραίοις. Ἡ ἰδιοφυΐα αὕτη τοῦ Ἑβραίου—ὡς ἐν μέρει καὶ τοῦ συγχρόνου Ἰνδοῦ—εἶναι φόρος εἰς τὸ παρελθὸν,φόρος εἰς τὴν ἐποχὴν,ὅτε οἱ ἄνδρεςκαὶ αἱ γυναῖκεςπερισσότερονὡμοίαζον πρὸς ἀλλήλους οὐμόνον κατὰ τὰς πνευματικὰς ἀλλὰ καὶ κατ' τὰς σωματικὰς ἰδιότητας. Τὸ παρελθὸν διετηρήθη ἐν τῷ παρόντι ἕνεκα τοῦ συντηρητικοῦ πνεύματος τὸ ὁποῖον ἐφύλαξε τὰ πατροπαράδοτα μεθ' ὅλην τὴν μεταβολὴν τῶν περιστάσεων. Ἐν τῷ παρὰ τῷ Ἑβραίῳ ἀπαντῶντι συνδέσμῳ τῶν γυναικείων ἰδιοτήτων ἡ ὠφέλεια καὶ ἡ βλάβη διαμοίβονται. Ὡς ὠφέλιμον ἰδιότητα δύναταί τις νὰ ἀνεύρῃ παρὰ τῷ Ἑβραίῳ τὴνθηλυπρεπῆ ἀγάπην πρὸς τὴν οἰκογένειαν· ὁ Ἑβραῖος τὴν ἰδιότητα ταύτην ὀφείλει εἰς τὸ γεγονὸς, ὅτι πρῶτος οὗτος μεταξὺ τῶνλοιπῶνἐθνῶν ἤρξατονὰ καλῇ τὸν Θεὸν πατέρα—μόνον ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν οἰκογενειακὸν βίον προὐκάλεσε τοῦτο τὸ φρόνημα καθ' ὃν χρόνον τὰ λοιπὰ ἔθνη ἀπέβλεπον εἰς τοὺς θεούς των ὡς εἰς φόβητρα, εἶτα ὡς εἰς ὁμοίους των καὶ ἐπὶ τέλους ὡς εἰς κενὸν προϊὸν τῆς φαντασίας των.

Οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἠκολούθησαν τὰ λοιπὰ ἔθνη ἐν τῇ ἀναπτύξει ταύτῃ τῆς θρησκευτικῆς λογικῆς καὶ ἐδωρήσαντο τῷ λοιπῷ κόσμῳ τὰ σπέρματα τοῦ χριστιανισμοῦ· ἕνεκα δὲ τούτου προσεκτήσαντο παγκόσμιον ἐπιρροὴν καὶ σημασίαν. Ἀλλ' ἐν τῷ Ἑβραίῳ ἐν συναφείᾳ πρὸς τὰς γυναικείας ἰδιότητας βλέπομεν—ἕνεκα ἱστορικῶν λόγων—καὶ ἐμπορικὰς ἰδιότητας. Ἐὰν ὁ Ἑβραῖος ὁμοιάζει πρὸς γυναῖκα, ὁμοιάζει πρὸς γυναῖκα πωλήτριαν οὐχὶ δὲ πρὸς περιπαθῆ λάτριν τοῦ ἰδανικοῦ. Ὁ ἔμπορος πρὸ παντὸς ἑτέρου εἶναι ἄνθρωπος πρακτικός. Οὗτος δὲν ἐμπιστεύεται εἰς τοὺς λόγους τῶν ἄλλων· οὗτος μόνος του θέλει νὰ ἴδῃ. Ὁ Ἑβραῖος πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἐννοίας ἀ κ ο ύ ε ι ν ἔχει τέσσαρας διαφόρους λέξεις, πρὸς ἔκφρασιν δὲ τῆς ἐννοίας ὁ ρ ᾷ ν δεκαοκτὼ, πρὸς δήλωσιν τῆς ἐννοίας ζ η τ εῖ ν ἕνεκα λέξεις, πρὸς τὴν τῆς ἐννοίας δ ι α κ ρ ί ν ε ι ν, δ ι α ι ρ εῖ ν—34, πρὸς τὴν τῆς ἐννοίας σ υ ν δ έ ε ι ν, ἀ ρ ι θ μ εῖ ν —15, πρὸς δὲ τὴν τῆς ἐννοίας σ π ε ύ δ ε ι ν—8. Ἐν ἑνὶ λόγῳ ἡ Ἑβραϊκὴ γλῶσσα παρίστησι πολυάσχολον καὶ ἐνεργητικὸν ἔμπορον, ὁποῖον ἐξεπαίδευσεν ἡ ἱστορία τὸν Ἑβραῖον ἐν Εὐρώπῃ. Ὡς παρὰ τῷ ἐμπόρῳ οὕτω καὶ παρὰ τῷ Ἑβραίῳ ἡ ἐμπειροπραγμοσύνη δέον νὰ κατέχῃ τὴν πρώτην θέσιν.Οὗτος δέον νὰ ᾖ ὑπερακριβὴς οἰκοδεσπότης—καὶ οὗτος καλῶς ἐνθυμεῖται τὴν παραγγελίαν τοῦ Μωϋσέως περὶ τοῦ ὅτι τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἐργάτου δὲν πρέπει νὰ κρατῆται μέχρι τῆς ἐπιούσης πρωίας. Οὗτος δὲν ἐπιτρέπει ὅπως κατὰ τὴν ἅλωσιν πόλεώς τινος καταστρέφωνται τὰ δένδρα, ὅπως ὠφέλιμόν τι καταστρέφεται ἀνωφελῶς. Οὗτος ὑποτάσσεται εἰς τὸν νόμον τὸν ἀπαγορεύοντα τὴν κακοποίησιν τῶν ζώων.

Ὁ ἔμπορος δέον νὰ ᾖ προσεκτικὸς πρὸς τοὺς ἀγοραστάς του, μέχρι βαθμοῦ τινος δέον νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὰ φρονήματα καὶ τὰς ὀρέξεις των. Διὰ τοῦτο ὁ Ἑβραῖος ἀκραδάντως ὁμενος τῶν πατροπαραδότων ἐν σχέσει πρὸς ν οἰκογένειάν του, ὡς μέλος τῆς κοινωνίας μιῖται τὸν χριστιανικὸν πληθυσμὸν, δανείζεται παρ' αὐτοῦ ἔθιμά τινα ἀκολουθῶν τὴν ῥήτραν (Wie es sich christelt—so judelt es sich) Οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ἕτοιμοι νὰ πράξωσι πολλὰ ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦσιν οἱ χριστιανοὶ—ἄλλως αὐτὴ ἡ ἐπιρροὴ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου θὰ ἦτο ἀνίσχυρος.

Ὁ ἔμπορος πρέπει νὰ γινώσκῃ τὴν γραφὴν καὶ την ἀνάγνωσιν, οὗτος μὴ γινώσκων τὴν ἀρίθμησιν χάνει κατὰ πολύ. Παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ἅπαντα σχεδὸν τὰ παιδία διδάσκονται τὴν ἀριθμητικὴν καὶ τὴν γραφήν. Τὸ βιβλίον Τωρὰ (νόμος) — συμπληρῶν τὰ βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς—ἐδόθη τοῖς Ἑβραίοις κατὰ τὴν Πεντηκοστήν· διὰ τοῦτο οἱ Ἑβραῖοι παῖδες κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν ἤρχιζον τὴν διδασκαλίαν των κατὰ τὰ εἰωθότα, δηλαδὴ τὴν διδασκαλίαν τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου κατ' εὐθεῖαν καὶ ἀντιστρόφως, τὸ λείχειν διὰ τῆς γλώσσης τὸ ἐπὶ τοῦ ἀλφαβήτου τιθέμενον μέλι κτλ. Αὐτὸς ἔτι ὁ τρόπος τοῦ δελεασμοῦ τοῦ παιδὸς διὰ τοῦ μέλιτος συμβολικῶς καταδεικνύει ὅτι ἡ διδασκαλία παρ' Ἑβραίοις γίνεται ἕνεκα πρακτικῶν σκοπῶν.

Ὁ ἔμπορος εἶναι ἐπίμων μέχρις ἰσχυρογνωμοσύνης. Ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι μανίας. Τὸ κεφάλαιον συναθροίζεται μόνον διὰ τῆς ἐπιμονῆς, διὰ τῆς ὑπερπηδήσεως τῶν κωλυμάτων. Ὁ Ἑβραῖος εἶναι τύπος τῆς ἐπιμονῆς. Οὗτος καλῶς ἐνθυμεῖται τὰ ἐν τοῖς Ἑβραϊκοῖς βιβλίοις, ἀπαντῶν περὶ τοῦ τεσσαρακονταετοῦς Ἀκήμπρα, ὅστις ἐλθὼν ἅπαξ εἴς τι φρέαρ ἠρώτησε διατὶ ἐφαγώθη ὁ ἐπὶ τοῦ στομίου τοῦ φρέατος λίθος; Τὸ ὕδωρ πίπτον κατὰ σταγόνας ἐκοίλανε τὸν λίθον, τῷ ἀπήντησαν. Ἡ περὶ τούτου σκέψις δὲν ἔδιδεν ἡσυχίαν εἰς τὸν εὐφυῆ Ἑβραῖον. Ἡ σταγὼν κοιλαίνει τὴν πέτραν οὐχὶ διὰ τῆς δυνάμεως ἀλλὰ διὰ τῆς διαρκοῦς πτώσεως», εἶπε καθ' ἑαυτόν ὁ Ἀκίμπας. Τοῦτο πράγματι ἐκπλήττει τὸν νοῦν. Ἐν γένει ποσάκις δὲν ἐπήρχοντο κατὰ νοῦν εἰς τοὺς ἀρχαίους αἱ λέξεις gutta cavat durum lapidem. Καὶ ὁπόσην βλάβην δὲν ἐπροξένησεν ἡ φράσις αὕτη εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς μὴ γινώσκοντας ὅτι οὐχὶ ἡ συνεχὴς πτῶσις τοῦ ὕδατος ἀλλ' ἡ χημικὴ αὐτοῦ ἐνέργεια κοιλαίνει τὸν λίθον! Ὁπόσος ἕνεκα τούτου ἐδαπανᾶτο χρόνος πρὸς συνεχῆ ἐπανάληψιν ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀποστήθισιν ἀντὶ τῆς ἐλευθέρας ἐρεύνης. Ἀλλὰ διὰ τὴν διάπλασιν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀνθρώπου ἡ φράσις «σταγόνες ὕδατος πέτρας κοιλαίνουσι» κέκτηται σημασίαν. Ὁ Ἀκίμπας καίτοι ὢν τεσσαρακοντούτης ἤρξατο νὰ διδάσκηται τὸ ἀλφάβητον καὶ ταχέως ἐγένετο μεταξὺ τῶν Ἑβραίων ὁ

πρῶτος ραββῖνος. Ἕκαστος Ἑβραῖος θέλει νὰ μιμηθῇ τὸν Ἀκίμπαν. Διὰ τὸν Ἑβραῖον δὲν ὑπάρχει ἀκατάλληλος χρόνος πρὸς ἔναρξιν ἔργου. Καὶ ἂν ἀπολέσῃ τὰ κεφάλαιά του, ὁ Ἑβραῖος πάλιν γίνεται ρωποπώλης ἕως οὗ ἀνακτήσηται τὴν ἀπολεσθεῖσαν περιουσίαν του.

Ὁ ἔμπορος δὲν ἀνέχεται τοὺς διοικητικοὺς περιορισμούς. Τὸ ἐμπόριον ἀναπτύσσεται μόνον ἐν ἐλευθέρῳ ἐδάφει. Τὰ διάφορα μέτρα, αἱ διατάξεις,οἱ κανονισμοὶ—ἀκόμη καὶ ἂν εἶναι ἐνίοτε ἀναγκαῖα στενοχωροῦσι τὸ ἐμπόριον. Ἡ φιλελεύθερος μερὶς ἐν πάσαις ταῖς εὐνομουμέναις πολιτείαις ἐρχομένη εἰς τὰ πράγματα παραλαμβάνει ὡς συνεργάτας πολυαρίθμους λατρευτὰς τοῦ κερδῶου Ἑρμοῦ.

Ὅθεν ὁ Ἑβραῖος εἶναι φιλελεύθερος. Ἕνεκα τούτου οὗτος παρίστησι τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου. Οὗτος δὲν εἶναι κατ' ἀρχὴν ὑπέρμαχος τῆς ἐλευθερίας. Μόνον ἐκεῖνος κατ' ἀρχὴν ὑπερασπίζει τὴν ἐλευθερίαν, ὅστις ἔχει ἰδέαν περὶ τῆς τιμῆς, οἵαν οἱ Εὐρωπαῖοι, οὗτοι δὲν ἔχουσι καὶ τὴν περὶ ἐλευθερίας ἔννοιαν. Ὁ Ἑβραῖος ἐπίσης δὲν ἔχει συνείδησιν τῆς τιμῆς, τῆς εὐγενοῦς ὑψηλοφροσύνης. Οὗτος συγκατανεύει εἰς τὴν ταπείνωσιν, εἰς τὴν κολακείαν. Βεβαίως ὑπάρχουσι καὶ ἐξαιρέσεις ἀλλ' ὡς πρὸς ὅλον τὸν Ἑβραϊκὸν λαόν, πάντοτε ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ ἦν τὸ Θεμιστόκλειον «πάταξον μὲν ἄκουσον δὲ», ἀκριβῶς εἰς ἐκείνας τὰς περιστάσεις ὅτε ὁ δαρεὶς ἦν ὀξυνούστερος τοῦ δέροντος. Ὁ Ἑβραῖος εἶναι εὐφυής, οὗτος τὴν προσφώνησιν «μωρὲ» λογίζεται ἐπονείδιστον κλῆσιν. Ἀλλ' οὗτος πολλάκις ὑπέβαλε τὰ νῶτά του ὑπὸ τὴν μάστιγα τοῦ ἀλλοθρήσκου.

Ὁ Ἑβραῖος λοιπὸν εἶναι φιλελεύθερος οὐχὶ κατ' ἀρχήν. Ἀλλ' εἰς αὐτὸν ὡς εἰς ἔμπορον εἶναι ὠφέλιμον νὰ εἶναι φιλελεύθερος. Ἰδοὺ λοιπὸν οὗτος κατὰ τὸ Πάσχα ποιεῖ πρόποσιν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας κρατῶν τὸν μέγα κρατῆρα« τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ» Οὗτος μανθάνει ἐκ τοῦ νόμου του ὅτι ἡ περιστερὰ ἡ ἐπιστρέψασα εἰς τὴν κιβωτὸν τοῦ Νῶε μετὰ κλάδου ἐλαίας ἐν τῷ ράμφῳ της, εἶναι σύμβολον τοῦ ὅτι ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ ἡ πικρὰ τροφὴ εἶναι νοστιμωτέρα τῆς γλυκείας τροφῆς ἐν τῇ δουλείᾳ.

Ὁ Ἑβραῖος ὡς ἔμπορος, ὡς μεσίτης παγκόσμιος συνήνωσε διὰ τῶν δεσμῶν τοῦ ἐμπορίου τὴν Ἀσίαν μετὰ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν, ὅτε ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀσία κατὰ τὸ φαινόμενον ὁλοτελῶς εἶχον ἀποξενωθῆ ἀλλήλων. Ἐκ τοῦ ἐν Παλαιστίνῃ καὶ Μεσογείῳ εὑρισκομένου κέντρου ἐξεπέμποντο ἀκτῖνες ἐμπορικοῦ καὶ διεθνοῦς συνδέσμου εἰς ἅπαντα τὰ ἄκρα τοῦ κόσμου. Μεταξὺ τῶν Ἑβραίων διατελούντων ἐν ἀμιλίκτῳ πρὸς τὸν χριστιανιμὸν πολέμῳ ἐν τῇ Δύσει ἐξηγείρετο προφητικὴ φωνὴ περὶ τῆς μελλούσης συνενώσεως πασῶν τῶν φυλῶν ἐν θρησκευτικῷ συνδέσμῳ. Οὕτω ἐδίδασκον κατὰ τὸν δωδέκατον αἰῶνα ὁ Ἰούδας Γαλέβη καὶ ὁ Μαϊμονίδης. Οὕτω ἠδύνατο νὰ φρονῇ λαὸς συνενῶν δύο ἀντιθέτους πολιτισμοὺς καὶ τοῦ ὁποίου ἡ αἰώνιος πόλις Ἱερουσαλὴμ, ἦν ἱερὰ διά τε τοὺς χριστιανοὺς καὶ τοὺς λοιπούς.

Οἱ Ἑβραῖοι ἔδωκαν τὰ σπέρματα τῶν θρησκειῶν, αἵτινες ἐξηπλώθησαν εἰς τὰ πλεῖστα μέρη τοῦ κόσμου. Ἡ ἱστορία ἐποίησε τὸν Ἑβραῖον παγκόσμιον ἔμπορον.Οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ἡ λιθοκόλλα ἡ συσφίγξασα τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν Δύσιν. Ἡ μεγάλη ἱστορικὴ σημασία τούτου τοῦ λαοῦ ἦν μόνον συνέπεια τοῦ διεθνοῦς προσώπου ὅπερ οὗτος διεδραμάτισεν. Οἱ Φοίνικες καὶ οἱ Ἑβραῖοι συνέσφιγξαν τὰ διάφορα μέλη τῆς ἀνθρωπότητος εἰς ἓν ὅλον, ἡ δὲ παγκόσμιος ἱστορία ἄρχεται ἀπὸ τὴν βίβλον τοῦ προφήτου Δανιήλ. Πρὸ αὐτοῦ ἐγένετο μόνον λόγος περὶ τῆς μερικῆς τύχης τῶν βασιλείων καὶ τῶν λαῶν, οὐδεὶς δὲ περὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος.

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ

Ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων ὀνομάζεται ἐν Ἀγγλίᾳ Christmas Day. Ἀπὸ ἑβδομάδων ἤδη καθίσταται ἡ ἑορτὴ αὕτη σκοπὸς πάσης ἀσχολίας, πάσης ὁμιλίας ἀντικείμενον. Οἰκοδέσποιναι, ἀρτοπῶλαι, πλακουντοποιοί, σακχαροπλᾶσται, βιβλιοπῶλαι καὶ παντὸς εἴδους παραγωγοὶ ἁμιλλῶνται τίς τοῦ ἄλλου νὰ κοσμήσῃ, ἡ μὲν τὸν οἶκον αὐτῆς, οἱ δὲ τὸ κατάστημά των ἐπὶ τῇ ἐγγιζούσῃ μεγάλῃ ἡμέρᾳ τῇ καθ' αὐτὸ ἐθνικῇ ἑορτῇ τῶν Ἄγγλων. Ἡ ἐργασία τῆς οἰκοδεσποίνης εἶναι ἀξία πάσης παρατηρήσεως καὶ ἡ δραστηριότης αὐτῆς ἀνωτέρα περιγραφῆς. Ὡς ἐν πάσῃ οἰκογενειακῇ ἑορτῇ, οὕτω καὶ κατὰ τὰ Χριστούγεννα, ἡ ἀγγλὶς οἰκοδέσποινα εἶναι ὁ τελετάρχης, ὁ παρασκευαστὴς καὶ ὁ ἰδιοκτήτης πάντων. Αὕτη θὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἀγορὰν συμπαραλαμβάνουσα δύο τρεῖς τῶν υἱῶν της, φέροντας καλάθους καὶ σπυρίδας, καὶ σκιρτῶντας ἐκ τῆς χαρᾶς ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι θὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν οἰκίαν φορτωμένοι. Αὕτη θὰ περιέλθῃ ὅλα τὰ καταστήματα καὶ θὰ κενώσῃ τὸ βαλάντιόν της ἵνα προμηθευθῇ τὰ χρήσιμα τοῦ οἴκου της.

Ὁ ἐν τῷ οἴκῳ καθαρισμὸς, ἡ εὐτρέπισις καὶ διακόσμησις εἶναι τι μοναδικόν· τὰ δάπεδα θὰ πλυθῶσι, θὰ τιναχθῶσιν οἱ τάπητες, θὰ στιλβωθῶσι τῶν παραθύρων οἱ ὕελοι, οἱ τοῖχοι θὰ κοσμηθῶσι διὰ κλάδων δαφνικερείσων, ἰξοῦ καὶ πρίνου καὶ ἀνὰ μέσον αὐτῶν ταινιαι μακραὶ καὶ ἐπάργυροι φέρουσι τὴν παροιμιακὴν ἐπιγραφὴν «Amerry Christmas to you» ἤτοι Καλὰ Χριστούγεννα! Εἶτα τοποθετεῖται κατάκοσμος πολύχρους καὶ ἀπαστράπτουσα ἐλάτη—τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων — ἐπὶ τῆς μεσαίας τραπέζης καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων αὐτῆς ἐξαρτῶνται αἱ λευκαὶ καὶ κόκκιναι σημαῖαι, τὰ ἐπίχρυσα κάρνα, αἱ μικραὶ καὶ κυματίζουσαι ταινίαι, τὰ πολυποίκιλα παίγνια τῶν παιδίων, αἱ ἀνθοδέσμαι καὶ οἱ πλαγγόνες καὶ ὑπ' αὐτὴν τίθεται σοβαρὸς ὁ πατὴρ τῶν Χριστουγέννων Father Cristmas σακχαρόπηκτες καὶ προσμειδιῶν εἰς το φαιδρὸν σμῆνος τῶν κυκλούντων αὐτὸν παιδίων. Ἐκεῖ δὲ τότε περὶ τὴν ἑορτάσιμον ἐκείνην τράπεζαν καὶ ὑπὸ τοὺς κρεμασμένους ἀπὸ τῆς ὀροφῆς κλάδου ἰξᾶ τελεῖται τὸ ἀρχαῖον καὶ πλῆρες ἀφελείας ἀγγλικὸν ἔθιμον· «to kiss nuder the mistletoe» ἤτοι φίλημα ὑπὸ τὸν ἰξόν, δι' οὗ παρέχεται εἰς τοὺς νέους ἡ ἐλευθερία τὰς κορασίδας ὅπως ἤθελον εὕρει ἱσταμένας ὑπὸ τοὺς ἄνωθεν κρεμαμένους κλάδους, νὰ φιλῶσι.

Πᾶσα ἀγγλικὴ οἰκογένεια, πλουσία ἢ πτωχὴ θὰ συναγάγῃ τὴν ἡμέραν ταύτην τὰ μέλη αὐτῆς πέριξ ἀφθόνου τραπέζης. Καὶ αὐτὰ τὰ πτωχοτροφεῖα ἑορτάζουσι τὰ Χριστούγεννά των. Ὑπάρχει καὶ σύλλογος τῶν Χριστουγέννων (Christmas Club) δι' οὗ καὶ αὐτοὶ οἱ σπαταλώτατοι τῶν ἐργατῶν δύνανται καταβάλλοντες ἀνὰ πᾶσαν ἑβδομάδα 1 ἢ 2 σελίνια εἰς τὸν ὀψοπώλην νὰ ἑορτάσωσι τὴν ἐθνικὴν ἑορτήν. Ὁ ἔμπορος συνάζει τοὺς ἐράνους καὶ τὴν παραμονὴν ἀποδίδει αὐτοὺς εἰς σταφίδας, πλακοῦντας κλπ.

Τὴν ἐπαύριον τῶν Χριστουγέννων γίνεται ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν δώρων ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐπειδὴ δὲ τὰ δῶρα ταῦτα περικλείονται ἐντὸς κυτίδων (boxes) καλεῖται ἐκ τούτου καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη boxiuy day.

Ἡ ἡμέρα αὕτη ἀντιστοιχοῦσα μὲ τὴν παρ' ἡμῖν πρωτοχρονιὰν, εἶναι ἡ προσφιλὴς καὶ ὑπὸ πολλῶν προσδοκωμένη ἡμέρα τῶν ἐργατικῶν καὶ ὑπηρετικῶν ὁμάδων, αἵτινες ἀφ' οὗ φάγωσι κατὰ κόρον καὶ μεθύσωσι μέχρις ἀποκτηνώσεως θραύουσι καὶ καταστρέφουσι πᾶν τὸ προστυχόν, τὴν δὲ ἑπομένην ἄνδρες, γυναῖκες, περισυλλέγονται ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἐκ τῶν ὁδῶν ὅπου διῆλθον τὴν νύκτα ἐν ἀναισθησίᾳ.Τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων εἰσήχθη ἐν Ἀγγλίᾳ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν γάμων τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας μετὰ τοῦ πρίγκηπος Ἀλβέρτου.

Ἀλέξ. Ν. Κοκκώνης.

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΕΛΕΦΑΣ
ΤΟΥ ΣΙΑΜ

Τὸ σημαντικώτατον καὶ τὸ μέγιστον τετράπουν ζῶον ἐν τῇ Ἰνδο-Κίνᾳ εἶναι ὁ ἐλέφας ἔχων ὕψος 11—13 ποδῶν. Ὁ ἄγριος ἐλέφας ἐνδιαιτᾶται ἐν τοῖς δάσεσι καὶ ταῖς πεδιάσι, αἵτινες εἶναι πλήρεις καλάμων καὶ χθαμαλῶν θάμνων. Συνήθως οἱ ἐλέφαντες βαδίζουσι κατ' ἀγέλας· οὗτοι οὐδέποτε προσβάλλουσι τοὺς ἀνθρώπους ὅταν οἱ τελευταῖοι δὲν ἐπιτεθῶσι κατ' αὐτῶν ἢ δὲν προσεγγίσωσιν εἰς αὐτοὺς πολὺ πλησίον. Οἱ ἐλέφαντες ἐνίοτε κατερχόμενοι εἰς τοὺς κατοικουμένους τόπους βλάπτουσι τοὺς κήπους καὶ ἐν γένει προξενοῦσι καταστροφήν τινα. Ἐν τῇ Ἰνδο.Κίνᾳ ἀπαγορεύεται ἡ θήρα κατὰ τῶν ἐλεφάντων· ἀλλ' ὀλίγοι παράτολμοι θηρευταὶ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς των κατ' ἔτος φονεύουσι μέγα ποσὸν αὐτῶν ὅπως λάβωσι τοὺς χαυλιόδοντας αὐτῶν.

Οἱ διοικηταὶ τῶν ἐπαρχιῶν κατ' ἔτος ἀποστέλλουσιν εἰς τὸ δάσος ἀγέλην ἡμέρων θηλέων ἐλεφάντων· μετά τινα δὲ χρόνον καλοῦσιν αὐτὰς, αὗται δὲ ἐπιστρέφουσιν ἤδη συνοδευόμεναι ὑπό τινων ἀγρίων ἐλεφάντων τοὺς ὁποίους αὗται παρακινῶσι νὰ συνεισέλθωσιν εἰς τὴν κατοικίαν των.

Ἐν τῷ φράκτῃ οἱ δαμασταὶ τῶν ἐλαφάντων κρατοῦσιν αὐτοὺς ἐπί τινας ἡμερας νήστεις καὶ δένουσιν αὐτοὺς διὰ χονδρῶν σχοινίων εἰς τινα λίθον. Μετὰ ταῦτα δίδουσιν εἰς αὐτοὺς ἐν ἀφθονίᾳ σακχαροκάλαμον καὶ τὸ ἀγαπητὸν τῶν ἐλεφάντων χόρτον. Μετά τινας ἡμέρας οἱ ἐλέφαντες καθίστανται τελείως χειροήθεις. Ὁ ἥμερος ἐλέφας εἶναι πρᾶος, ὀξύνους καὶ εὐπειθὴς εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου του. Ὁ ἐλέφας τοιοῦτοτρόπως καθίσταται τὸ μόνον ὑποζύγιον ζῶον κατάλληλον πρὸς πορείαν διὰ τῶν ἀδιαβάτων δασῶν τοῦ Σιάμ. Οὗτος γονυπετεῖ ὅπως καθίσῃ ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἀναβάτης ἢ ὅπως φορτοθῇ διὰ τῆς προβοσκίδος του ὁ ἐλέφας διὰ μέσον τοῦ δάσους ἀνοίγει δρόμον· οὗτος πρὶν ἢ διέλθῃ ρυάκιόν τι διὰ τῆς προβοσκίδος μετρᾷ τὸ βάθος αὐτοῦ καὶ ὅταν ἢ ἀσήμαντον διέρχεται αὐτὸ κρατῶν ὑψωμένην τὴν προβοσκίδα του. Ὁ ἐλέφας δύναται νὰ βαδίζῃ ἐπὶ ὁλόκληρα ἡμερονύκτια, ἀρκεῖ μόνον ἐπ' ὀλίγον νὰ ἀναπαύηται καὶ νὰ κορέννυται τροφῆς. Ἀντὶ σάγματος προσαρμόζουσιν ἐπὶ τοῦ νώτου τοῦ ἐλέφαντος εἶδος τι κλωβοῦ πεπλεγμένου ἐκ κλάδων. Ὁ ἀναβάτης τοποθετεῖται ἐντὸς αὐτοῦ καὶ τῇ βοηθείᾳ τῶν προσκεφαλαίων δύναται νὰ καθέζῃ ἀναπαυτικὴν θέσιν· οὗτος μετὰ παρέλευσιν ὥρας συνειθίζει εἰς τὸ βάδισμα τοῦ ἐλέφαντος.

Ἐν τῷ Σιάμ οἱ λευκοὶ ἐλέφαντες μεγάλως τιμῶνται. Ὅταν ὑποτελής τις ἄρχων ἢ ὁ διοικητὴς ἐπαρχίας τινὸς συλλάβῃ λευκὸν ἐλέφαντα, ἀμέσως διατάσσει νὰ ἀνοίξωσιν εἰς τὸν ἐλέφαντα δρόμον διὰ τοῦ δάσους· ὅταν δὲ ὁ ἐλέφας πλησιάσῃ εἰς τὸν ποταμὸν ἐπὶ μεγάλης σχεδίας ἐν περιπτέρῳ κεκοσμημένῳ δι' ἀνθοδεσμῶν μεταφέρεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου. Ἐνταῦθα ἐξέρχεται πρὸς προϋπάντησιν αὐτοῦ ἀνώτερος βασιλικὸς θεράπων μετὰ λαμπρᾶς συνοδείας. Ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς βασιλικῆς μουσικῆς καὶ τὰς ἐπευφημίας τοῦ ὄχλου ἔκπληκτος ὁ λευκὸς ἐλέφας ἐκτελεῖ τὴν θριαμβευτικήν του πορείαν κατευθυνόμενος εἰς τὸ ἀνάκτορον. Ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ αὐλῇ ὑποδέχεται αὐτὸν καὶ τὸν ἀναγορεύει Μανδαρῖνον πρώτης τάξεως. Ὁ ἐλέφας ὁδηγεῖται εἰς σταῦλον, ὅστις ἕνεκα τῆς μεγαλοπρεπείας του παρομοιάζει πρὸς ἀνάκτορον. Ἐνταῦθα ἀναμένουσιν αὐτὸν πολυάριθμοι αὐλικοὶ καὶ πλῆθος ὑπηρετῶν, οἵτινες ἐντὸς ἀργυρῶν καὶ ἐπιχρύσων κανίστρων προσφέρουσιν εἰς αὐτὸν σακχαροκάλαμον, βανάνους καὶ παντοειδεῖς ὀπώρας. Τοὺς χαυλιόδοντας αὐτοῦ κοσμοῦσι διὰ χρυσῶν κρίκων, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στεφανοῦσι διὰ στεφάνης καὶ κλίνουσι πρὸ αὐτοῦ γόνυ ὡς πρὸ Μανδαρίνου. Ὅταν ὁ λευκὸς ἐλέφας ἀσθενήσῃ, βασιλικὸς ἰατρὸς ἐπισκέπτεται αὐτόν, οἱ δὲ μάγοι δέονται ὑπὲρ τῆς ἀναρρώσεώς του· ὅταν δὲ τύχῃ νὰ ἀποθάνῃ, μετὰ πολλῆς πομπῆς ἐνταφιάζουσιν αὐτόν, ἅπαντες βαθέως θλίβονται καὶ ἀποδίδουσιν εἰς τὸ λείψανον αὐτοῦ παντοίας τιμάς.

Ἡ λατρεία τῶν λευκῶν ἐλεφάντων ἐν τῇ Ἰνδο-Κίνᾳ στηρίζεται ἐπὶ τῆς πίστεως τῶν ἐγχωρίων εἰς τὴν μετεμψύχωσιν. Οἱ Σιάμιοι πιστεύουσιν ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ μετοικεῖ εἰς τὰ ζῶα. Αἱ ψυχαὶ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰσέρχονται εἰς τὰ σώματα τῶν ἀκαθάρτων ζώων, αἱ δὲ τῶν ἁγίων — εἰς τὰ σώματα τῶν καθαρῶν ζώων. Εἰς τὸν ἐλέφαντα, ὡς εἰς ἀγαθὸν καὶ χρήσιμον ζῶον, κατὰ τὴν δοξασίαν τῶν ἐγχωρίων, εἰσέρχονται αἱ ψυχαὶ τῶν ἁγίων, εἰς δὲ τὸν λευκὸν ἐλέφαντα, ὡς τὸν κάλλιστον καὶ καθαρώτατον τῶν ἐλεφάντων ἐνοικεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ Βούδδα.

Ἐν Σιὰμ τοὺς ἐλέφαντας χρησιμοποιοῦσιν ἐν καιρῷ πολέμου· οὗτοι φέρουσι τὰ τηλεβόλα, τὴν πυρίτιδα καὶ τὰς σφαίρας, ἐνίοτε δὲ συντρέχουσιν εἰς τὴν ἅλωσιν τῶν φρουρίων. Πρό τινων ἐτῶν οἱ Ἀνναμῖται ἐπετέθησαν κατὰ τῆς Καμπότζης καὶ ὠχυρώθησαν ἔν τινι χθαμαλῇ κοιλάδι· ὁ ἀρχιστράτηγος τοῦ Σιαμικοῦ στρατοῦ ἐν καιρῷ νυκτὸς εὗρεν αὐτοὺς καὶ τοὺς κατετρόπωσε δι' ἑκατοντάδος τινος ἐλεφάντων. Εἰς τὰς οὐρὰς τῶν ἐλεφάντων προσεδέθησαν ἀνημμένοι φάκελοι· οἱ ἐλέφαντες ἐξοργισθέντες ἐφώρμησαν κατὰ τῶν Ἀνναμιτῶν καὶ ἠνάγκασαν αὐτοὺς νὰ ζητήσωσι τὴν σωτηρίαν των ἐν τῇ φυγῇ. Διὰ τοὺς Εὐρωπαίους οἱ ἐλέφαντες ἔχουσι σημασίαν μόνον διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, διότι οἱ χαυλιόδοντες αὐτῶν παρέχουσι τὸ πρὸς κατασκευὴν διαφόρων πολυτίμων σκευῶν ἀπαιτούμενον ὑλικόν.

ΟΙ ΔΥΟ ΟΡΦΑΝΟΙ

(Διήγημα)

Εἰς τὸ χωρίον Βρέγελ, πλησίον τῆς πόλεως Βρέδας, ἔζη πτωχόν τι παιδίον ὀρφανὸν γονέων, ὑπὸ τῆς ἐλεημοσύνης διατρεφόμενον. Ἀλλ' ἡ ἐλεημοσύνη αὕτη ἦτο τραχεῖα, ἐστερημένη μειδιάματος καὶ φιλοφροσύνης πάντοτε σχεδὸν τὸ προσφερόμενον τεμάχιον ἄρτου ἦτο πικρὰ ἐπίπληξις, καὶ τὸ παιδίον ἐλέγχετο ὅτι δὲν ἐπορίζετο αὐτὸ διὰ τοῦ ἱδρῶτος τοῦ μετώπου. Τὸ κακότυχον! πάσχων καὶ ἀσθενὲς καὶ ἀδύνατον, εἶχεν ἀνάγκην μητρὸς νὰ τὸ κρατῇ εἰς τὰ γόνατα, νὰ τὸ θερμαίνῃ διὰ φιλημάτων, νὰ τὸ ἀποκοιμίζῃ τραγῳδοῦσα, νὰ τὸ πλαγιάζῃ εἰς στρῶμα μαλακόν, καὶ ἐπιμελημένον. Ἀντὶ τούτων, ἐθάρρει ὅτι ἦτον εὐτυχὲς ἂν τῷ ἐπέτρεπον μετὰ παρακλήσεις πολλὰς νὰ ἀποκοιμηθῇ εἰς τὸ ἄχυρον σταύλου τινός, καὶ νὰ μοιράζῃ μετὰ τοῦ σκύλου τὰ λείψανα τοῦ δείπνου, ἅτινα ἐπέτα ὁ ὑπηρέτης τῶν ἵππων! Ὦ ποσάκις ὁ Πέτρος ἐπόθησε νὰ κερδίζῃ τὸν ἄρτον του διὰ τῆς ἐργασίας, ὡς οἱ ἄλλοι παῖδες τοῦ χωρίου του! Ποσάκις ἐδοκίμασε τὴν δρεπάνην θέλων νὰ κόψῃ τὸ ἐπιβλαβὲς χόρτον, ἀλλ' ὁ ἱδρὼς περιέχεεν εὐθὺς τὸ μέτωπόν του, ἠσθάνετο πόνους καθ' ὅλον τὸ σῶμα, ἔπιπτε λειποψυχῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Καὶ ἐγέλων οἱ περὶ αὐτόν, καὶ ἐνέπαιζον τὴν ἀδυναμίαν του, καλοῦντες αὐτὸν «ἀρχοντόπουλον». Ὁ δυστυχὴς ἠγείρετο νοσῶν τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν, αἰσχυνόμενος καὶ ἀπεγνωσμένος.

Καὶ ὅμως πῶς νὰ ζήσῃ; ἔπρεπε νὰ προστρέχῃ οὐχὶ εἰς τοὺς χωρικοὺς ἀλλ' εἰς τὰς γυναῖκας αὐτῶν αἵτινες εἶνε φιλανθρωπότεραι. Ἐπενόησε λοιπὸν νὰ χαράξῃ ἀτέχνως ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ τῶν δένδρων εἰκόνας Παναγίας καὶ ἁγίων, καὶ εἰς τὸ χωρίον Βρέγελ πάντες ἐθαύμασαν τὰ παιδαριώδη ταῦτα σχεδιογραφήματα, ὧν χάριν ἐπορίζετο πλέον τὸν ἀναγκαῖον ἄρτον, καὶ ἐδύνατο διὰ τοῦ κερδιζομένου ἀργυρίου νὰ ἀγοράσῃ ὀλίγον χάρτην, γραφίδας καὶ χρώματα. Ὁ ἐφημέριος αὐτὸς μάλιστα ἠθέλησε νὰ τὰ προμηθεύσῃ, καὶ ὁ Πέτρος ἅμα γινόμενος κύριος τοιούτου θησαυροῦ, ἠσχολεῖτο ζωγραφίζων δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, καὶ ἔστησε τὸ ἐργοστάσιόν του εἰς τὸ μαγειρεῖον τοῦ ἐφημεροίου, ὅστις πλὴν τούτου, τῷ ἔδωκε μίαν τράπεζαν καὶ ἓν θρανίον. Καὶ ἐν βραχεῖ διαστήματι τὰ ἔργα τοῦ Πέτρου ἦσαν καταζήτητα, οὐ μόνον εἰς τὸ Βρέγελ ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ περίχωρα, ὁ δὲ μικρὸς ζωγράφος ἀγοράσας καλὴν ἐνδυμασίαν διὰ τῶν προσόδων τῆς ἐργασίας του, ἐνοικίασε δωμάτιον ἐντὸς τοῦ χωρίου, ἐπρομηθεύθη κλίνην, καὶ ἔλαβε διὰ περιποίησίν του ἀπὸ τοὺς δρόμους γραΐαν τινα ἐπαίτιδα,

ἥτις δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ πορίζεται τὰ ζωαρκῆ διὰ τῶν ἔργων τῆς χειρός της.

Πολίτης της ἐκ Βρέδης ἰδών ποτε μίαν τῶν εἰκόνων τοῦ Πέτρου ἐθαύμαζε, πῶς παιδίον ἀδίδακτον ἠδύνατο νὰ ζωγραφίζῃ μετὰ τοσαύτης χάριτος χωρὶς προτύπων καὶ γνώσεων ἄλλων πλὴν τῶν ζωγραφιῶν ἃς εἶχεν ἰδεῖ εἰς ἀρχαίαν τινα ἔκδοσιν τῆς παλαιᾶς Διαθήκης. Καλέσας δὲ τὸν μικρὸν ζωγράφον εἰς Βρέδην ἠγόρασε τέσσαρας εἰκόνας του παριστώσας ἁγίους, καὶ ὁ Πέτρος, φρενήρης διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ταύτην, ἐπόθησε νὰ περιεργασθῇ τὴν πόλιν, αὐτὸς ὁ μόνον τὸ χωρίον του γνωρίζων, καὶ ἐκίνησε διὰ τὴν Βρέδην. Ἐκεῖ δὲ ὁ ἀγαθὸς πολίτης τὸν ἐκάλεσεν εἰς δεῖπνον καὶ τὸν ὡδήγησεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἵνα θαυμάσῃ τὰς εὑρισκομένας ζωγραφίας.

Ἅμα ἰδὼν τὰς μεγάλας ὀθόνας, τὸ παιδίον ἐξεπλάγη καὶ ἠρώτησε διὰ τίνος τρόπου ἐγίνοντο αὐτὰ τὰ ζωγραφήματα, μεγάλα, διαλάμποντα διαρκῆ.

— Ἀγνοῶ, ἀπεκρίθη ὁ πολίτης, ἀλλ' ἤκουσα ὅτι γίνονται διὰ χρωμάτων κατασκευαζομένων διὰ τοῦ ἐλαίου. Ἤκουσα ἔτι ὅτι ἡ ζωγραφία γίνεται ἐπὶ πανίου τεταμένου.

Καὶ τὸ παιδίον ἐξέτασεν ἐπιμελῶς τὰς εἰκόνας καὶ ἐπανῆλθε τῇ ἐπιούσῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔνθα διέτριβεν ὥρας μελετῶν καὶ σκεπτόμενος. Μετὰ ταῦτα δὲ ἀγοράσας τὰ χρειώδη, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ χωρίον καὶ μετὰ τριάκοντα ἡμέρας φέρει εἰς τὸν πολίτην τῆς Βρέδης, μίαν εἰκόνα ἐζωγραφημένην διὰ χρωμάτων ἐλαίου, διότι τὸ παιδίον, ὡς μικρὸν πρὸ αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ Βὰν Ἔϊκ, ἐφεῦρε τὸν θαυμάσιον τοῦτον τρόπον, καὶ ὅμως οὔτε χημικὸς ἦτον ὡς ἐκεῖνοι, οὔτε, μάλιστα, ἐγνώριζε νὰ γραφῇ ἢ νὰ ἀναγινώσκῃ καὶ ἦτο μόνον ἑκκαιδεκαετής.

Ἂν καὶ ὁ πολίτης ἐκεῖνος ἦτον ἔμπορος πανίων ἁπλοῦς, ἐννόησεν ὅμως τὸ τεράστιον τῆς ἐφευρέσεως τοῦ παιδίου, ἐκινήθη εἰς πολλὴν συμπάθειαν καὶ ἀπεφάσισε νὰ παρουσιάσῃ τὸν μικρὸν τεχνίτην εἰς ἕνα τῆς Βρέδης ζωγράφον ὅστις Πέτερο Κοὲχ καλούμενος, ἔχαιρε πολλὴν φήμην τότε. Ὁ δὲ Κοὲχ ἐνεθάρρυνε τὸ ὀρφανὸν καὶ τῷ ἔδωκε συμβουλὰς προτείνων νὰ ἔλθῃ παρ' αὐτῷ διὰ τέσσαρα ἔτη μαθητευόμενος νὰ τρέφεται καὶ νὰ διατᾶται εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἀλλὰ μετὰ συμφωνίας νὰ ἐργάζεταί δι' αὐτὸν καὶ ἡ ἐργασία του νὰ ἦναι εἰς ὄφελος τοῦ διδασκάλου. Ἀλλ' ὁ Πέτρος ταῦτα δεχόμενος, ἠναγκάζετο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν γραῖαν, τὸ μόνον πλάσμα ὅπερ ἠγάπα ἀνταγαπώμενος· δὲν ἔφθασεν ἡ ψυχή του νὰ ποιήσῃ τοιαύτην θυσίαν, καὶ ἠρκέσθη νὰ παρατείνῃ ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας τὴν διατριβήν του εἰς τὴν Βρέδην. Ἐν τῷ διαστήματι δὲ τούτῳ διδάσκαλός τις ἐδίδασκεν αὐτόν, ἐκπεπληγμένως διὰ τὰς θαυμασίας τοῦ πεδίου προόδους. Ὁ μικρὸς ζωγράφος ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Βρέγελ καὶ ἀνεγίνωσκε καθαρώτερον τοῦ ἐφημερίου, καὶ ἔγραφε δι' ἀρκετὴς εὐκολίας. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ταξείδια ἐξήντλησαν τὰ ἐφόδιά του, ἤρχισε πάλιν νὰ ζωγραφίζῃ, ἔστειλε δεκαπέντε ὀθόνας ἐζωγραφημένας εἰς τὸν ἔμπορον τῆς Βρέδης καὶ ἐπεχείρησε μίαν μεγάλην παριστῶσαν τὴν κωμικὴν ἔριδα τῆς τεσσαρακοστῆς μετὰ τῆς ἀποκρέω. Ἅμα περαιωθείσης, ἀπέρχεται εἰς Βρέδην, καθ' ὁδὸν δὲ ἀπήντησε νεανίαν ἱππέα πλουσίως μὲν ἐνδεδυμένον, παρακολουθούμενον δὲ ὑπὸ ὑπασπιστοῦ γέροντος καὶ τριῶν θεραπόντων.

— Αἴ, αἴ, παιδίον! ἐφώναξεν ὁ ἱππότης· τί κρατεῖς ὑπὸ τὴν μασχάλην;

— Κρατῶ εἰκόνα καὶ ὑπάγω νὰ τὴν πωλήσω εἰς Βρέδην, ἀπεκρίθη ὁ χωρικός.

— Φέρε νὰ τὴν ἰδῶ, ἐὰν ἦναι καλή, σὲ ἀπαλλάττω αὐτοῦ τοῦ δρόμου.

Καὶ ὁ Πέτρος τὴν ἐπέδειξεν εἰς τὸν ἱππότην, ὅστις θεωρήσας πολὺ καὶ ἐπιμελῶς τὴν εἰκόνα, ἠρώτησε τέλος τὸν Πέτρον.

— Καὶ ποῖος σὲ ἔστειλε νὰ πωλήσῃς αὐτὴν τὴν εἰκόνα; ποῖος σὲ ἐπεφόρτισε τὴν σπουδαίαν ταύτην ὑπηρεσίαν;

— Μόνος ἐγώ, διότι ἐγὼ τὴν ὁρίζω.

— Σύ; καὶ πῶς εὑρίσκεται εἰς χεῖράς σου τὸ πολύτιμον ἔργον; ὑπέλαβεν αὐστηρῶς ὁ ἱππότης· ἢ ψεύδεσα,, ἢ εἶσαι κλέπτης.

— Οὔτε ψεύματα λέγω, οὔτε κλέπτης εἶμαι, αὐθέντα μου. Ἡ εἰκὼν εἶνε ἔργον τῆς χειρός μου καὶ ἰδοὺ πῶς τὴν ἔχω καὶ τὴν φέρω εἰς τὸν πραγματευτὴν τῶν πανίων, τὸν κύριον Ἰάκωβον Ἐλεάν, ὅστις θὰ μοὶ δώσῃ ἓν σωστὸν φλωρίον.

— Μὴ πιστεύῃς ὅτι ἀπατῶμαι ἀπὸ τὸ ἀναίσχυντον ψεῦδός σου· τὸ ἀριστούργημα τοῦτο εἶνε ἀδύνατον νὰ ποιηθῇ ἀπὸ παιδίον, ἀπὸ χωρικόν! Καὶ ἂν ἦτον ἀλήθεια—ἔστω ἐπὶ στιγμὴν, ἃς πιστεύσω τὸν ἀνόητον μῦθόν σου—ἀντὶ ἑνὸς φλωρίου, ἔπρεπε νὰ ζητήσῃς ἑκατὸν, διότι τοὐλάχιστον ἑκατὸν ἀξίζει. Εἰς τὴν Ἰσπανίαν ὅπου πωλοῦνται εἰκόνες τοῦ αὐτοῦ ζωγράφου, δὲν πληρόνεται ποτε ὀλιγώτερον τῶν ἑκατὸν φλωρίων ἢ μία.

— Καλὲ αὐθέντα μου, τί μὲ λέγετε! ἐπεφώνησεν ὁ Πέτρος μετὰ θαυμασμοῦ.

— Ἡ ὀθόνη αὕτη κατ' ἀλήθειαν, δὲν φέρει τὸ ὄνομα τοῦ ζωγράφου, ὡς αἱ ἄλλαι, ὅσας ἐγὼ εἶδα, ἀλλ' εἶναι εὐκολώτατον νὰ ἀναγνωρίσῃ τις τὸν αὐτὸν τεχνίτην. Καὶ τίς ἄλλος ἠδύνατο νὰ ζωγραφίζῃ μετὰ τοσαύτης ζωηρότητος, μετὰ τοσαύτης ἀληθείας; Αὕτη ἡ εἰκὼν εἶνε τοῦ Βρέγελ.

— Ἀλλ' αὐθέντα μου, ἂν ἐγὼ δὲν ὀνομάζωμαι Βρέγελ, εἶμαι ὅμως ἀπὸ τὸ χωρίον Βρέγελ, καὶ ἐκεῖ διατρίβω. Ἴσως ὁ κ. Ἰάκωβος ἐσημείωσεν, ἀντὶ ὀνόματος τοῦ ζωγράφου, τὸ χωρίον μου ἐπὶ τῶν εἰκόνων, ἃς ἐγὼ ἐπώλησα εἰς αὐτόν. Ὁρκίζομαι εἰς τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἐγὼ ἐζωγράφησα τὴν εἰκόνα ταύτην!

— Λοιπὸν καὶ τὸν Πύργον τῆς Βαβυλῶνος;

— Καὶ τὸν Πύργον τῆς Βαβυλῶνος, μάλιστα, αὐθέντα μου, καὶ τὴν Σφαγὴν τῶν νηπίων καὶ τὴν Κατήχησιν τοῦ Ἁγίου Παύλου καὶ τοῦ χωρίου τὴν Λειτουργίαν.

— Ἐπειδὴ λοιπὸν λέγεις ἀλήθειαν, ἰδοὺ διακόσια φλωρία δι' ἀντίτιμον τῆς εἰκόνος σου! ἐπάνελθε εἰς τὸ χωρίον σου, σὲ ἀκολουθῶ ἐπιθυμῶν νὰ διδαχθῶ τὴν ζωγραφικὴν ἐπὶ ἕνα ἢ δύο μῆνας, καὶ δίδακτρα σοὶ δίδω πεντακόσια φλωρία.

— Χριστὲ καὶ Παναγία! ἐπεφώνησεν ὁ Πέτρος· μὴ με ἐμπαίζετε οὕτως, αὐθέντα, πῶς θέλετε νὰ πιστεύσω ὅτι μοὶ δίδετε τόσα πλούτη καὶ δὲν ἀγαπᾶτε νὰ μὲ εἰρωνεύεσθε;

— Δὸν Λουδοβίκε Κιξάδα, εἶπεν ὁ Ἱππότης Γραφεὶς πρὸς τὸν γέροντα ὑπασπιστήν του, δὸς τὰ πεντακόσια φλωρία εἰς τὸν μικρὸν καὶ ζήτησον ἀπόδειξιν ὅπου νὰ ὁμολογῇ ὅτι ὑποχρεοῦται νὸ μὲ διδάσκῃ ἐπὶ δύο μῆνας τὴν ζωγραφικήν.

— Ἐπὶ δύο μῆνας! ἐπεφώνησεν ὁ γέρων· δὸν Ζιουὰν, σκεφθῆτε ὅτι διετάχθημεν νὰ περιηγηθῶμεν τὰς Κάτω Χώρας, καὶ δὲν λέγεται περιηγή-

σις ἡ ἐπὶ δύο ὅλους μῆνας διατριβὴ εἰς χωρίον εἰς τὴν οἰκίαν ζωγράφου.

— Δὸν Κιξάδα, ὑπέλαβεν ὁ νεανίας, σοὶ τὸ εἶπον ἑκατοντάκις, ὅταν θέλῃς νὰ πιστεύσω εἰς τὰς διαταγάς, ἃς μοὶ προτάττεις ὁσάκις σοῦ κυπνίζει, πρέπει νὰ μοὶ εἰπῇς τὸν ἄνθρωπον ὅστις τὰς ἐκδίδει. Σὲ ἠκολούθησα εἰς τὰς Κάτω Χώρας, οὐχὶ ὑπακούων εἰς τὰς ἀνωνύμους διαταγάς σου, ἀλλὰ ἀρεσκόμενος, ἢ ἀδιαφορῶν. Τώρα δὲ θέλω νὰ ὑπάγω εἰς Βρέγελ καὶ νὰ διατρίψω δύο μῆνας ζωγραφίζων· θὰ μείνω καὶ θὰ ζωγραφίζω. Ἐπίστρεψον, καλέ μου παιδαγωγὲ, καὶ ὕπαγε νὰ ἀγγείλῃς εἰς τοὺς ὑπηρέτας μου ὅτι θὰ μείνῃς εἰς Βρέδην, δὸς δὲ εἰς αὐτοὺς τὰς ἀναγκαιούσας διαταγὰς περὶ τῆς διμήνου διατριβῆς μου εἰς τὸ Βρέγελ. Ὕπαγε.

Καὶ ὁ γέρων, ἀφοῦ ἀπέτεινε καὶ ἄλλας τινας παρατηρήσεις, ἐνέδοκεν ἐπὶ τέλους, ὁ δὲ νεανίας καὶ ὁ Πέτρος ὡδοιπόρησαν πρὸς τὸ Βρέγελ Καθ' ὁδὸν ὁ Δὸν Ζιουὰν—ὡς τὸν ὠνόμασεν ὁ γέρων— ἠρέσκετο ἀκούων ὁμιλοῦντα τὸν νέον ζωγράφον, καὶ ἐνόησε μετ' ὀλίγον ὅτι εἶχε πνεῦμα ὀξὺ, νοῆμον, ἀκριβές καὶ ἐν ἀφελείᾳ διορατικὸν, καὶ ἐθαύμαζε πῶς χωρικὸς ἐπροικίζετο διὰ τοσούτων προτερημάτων. Ἀλλ' ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάλυμα τοῦ Πέτρου, τοτε δὰ ἐθαύμασεν ἰδὼν τὴν πενίαν τῆς κατοικίας καὶ τὰ ἀριστουργήματα ἅμα τὰ ὑπὸ τοῦ χωρικοῦ σχεδιασθέντα. Καὶ ἀδρᾷ πληρωμῇ ὑπεχρέωσε τοὺς ἄλλους χωρικοὺς νὰ ἐκκενώσωσι τὴν λοιπὴν οἰκίαν, διέταξε τοὺς μετ' ὀλίγον φθάντας ὑπηρέτας νὰ στολίσωσιν αὐτὴν δι' ἐπίπλων, καὶ μετεσχημάτισε τὸ ταπεινὸν ἐκεῖνο καταγώγιον εἰς κατάλυμα οἰκήσιμον, ὅπερ ἐφαίνετο εἰς τὸν Πέτρον, καὶ μάλιστα εἰς τὴν γραῖαν αὐτοῦ, ὡς παλάτιον. Αὕτη δὲ ἔτριβεν ὁλονὲν τοὺς ὀφθαλμούς της διστάζουσα ἂν βλέπῃ ἀληθείας, ἢ τῇ προσμειδιῶσι τὸν ὕπνον χρυσᾶ καὶ μαγικὰ ὀνείρατα.

II

Καὶ ἐντὸς ὀλίγου φιλία περιπαθὴς συνέδεε τὰς καρδίας τῶν δύω νεανιῶν, ἐνῷ δὲ ὁ Πέτρος ἐδίδασκε τῷ ἱππότῃ τὰ μυστήρια τῆς τέχνης αὐτοῦ, καὶ διηγεῖτο πῶς ἔγινε μέγας ζωγράφος, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ, ὁ Δὸν Ζιουὰν τῷ ἔλεγε τὰ ἀκατανόητα καὶ μυστηριώδη τοῦ βίου αὐτοῦ ἐπεισόδια. Ἐγεννήθη ἐν Ρατισβόνῃ καὶ ἀνετράφην τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ Δὸν-Λουδοβίκου Κιξάδα καὶ γηραιᾶς τινος Γερμανίδος, ἥτις ἐκαλεῖτο Βαρβάρα Βλόμβερς. Καὶ πλούτῳ μὲν καὶ πολυτελείᾳ περιεβάλλετο ἐκ τρυφερᾶς ἡλικίας, αἱ δὲ φαντασίαι του, καὶ αἱ μᾶλλον παράξοξοι ἰδιοτροπίαι του ἦσαν διαταγαί διά τε τὴν τροφὸν καὶ τὸν παιδαγωγόν του, καὶ ἄπειρον κατηναλοῦτο δι' αὐτὰ καὶ ἀμέτρητον τὸ χρυσίον. Καὶ ὁσάκις ἤθελον νὰ τῷ ἐπιβάλωσι καθῆκόν τι. τῷ ἔλεγον ὅτι οὕτως ἔδοξε τῷ ἀγνώστῳ, ὅστις εἶχε πλήρη καὶ ἀδιαφειλονείκητον ἐπ' αὐτοῦ κυριαρχίαν, ἐὰν δὲν ἠρώτα τίς ἦτον ὁ μυστηριώδης ἄγνωστος, ἔνευον αὐτῷ νὰ σιωπήσῃ καὶ νὰ μὴ τολμᾷ τοιαύτας ἐρωτήσεις.

— Ταῦτα μὲ θλίβουσι πολὺ, ἔλεγε. ταῦτα μὲ ἀπελπίζουσιν· ἔδιδα πᾶσαν τὴν πολυτέλειαν καὶ τὸν πλοῦτόν μου, εὐχαριστούμην νὰ ζῶ ὡς ὁ πενέστερος χωρικὸς, ἐὰν μοὶ ἐδίδετο νὰ ἀγαπῶ μητέρα, ἐὰν ἠδυνάμην νὰ ἐναγκαλισθῶ γέροντα, λέγων αὐτῷ, Πάτερ μου! Καὶ ὅσῳ εἶμαι ἰδιότροπος, ἐλαφρὸς, ἀπειθὴς, τοσοῦτον θὰ ἤμην εὐλαβὴς καὶ πειθήνιος πρὸς τὸν εὐλογοῦντα ἀνὰ πᾶσαν νύκτα τὴν κεφαλήν μου, πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν λέγουσαν, Τέκνον μου! Ἀλλὰ τὰ εὐτυχήματα ταῦτα οὔτε πρέπει νὰ τὰ ἐλπίζω!

Καὶ στενάξας ἐσπόγγισεν ἓν δάκρυον.

— Καὶ μοὶ τὸ εἶπεν ὁ παιδαγωγὸς, ὑπέλαβεν εἶτα· ἀπηγόρευσε μάλιστα νὰ ἐρευνήσω περὶ τῶν θλιβερῶν τῆς γεννήσεώς μου μυστηρίων. Θέλεις, Πέτρε σὺ νὰ ἦσαι ὁ ἀδελφός μου, σὺ ἡ οἰκογένειά-μου! Διὰ σοῦ γίνομαι ζωγράφος ὀνομαστὸς, καὶ ἡ Εὐρώπη ἐκπεπληγμένη θὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἐνθουσιωδῶς τὰ δίδυμα ὀνόματα δύο ὀρφανῶν, τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ζιουάννου. Ἡ δόξα, Πέτρε! ἡ δόξα εἶνε τὸ φλογερὸν ὄνειρον τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν νυκτῶν μου. Νὰ διαλαμπρύνω τὸ ὄνομά μου τὸ ἄγνωστον, νὰ ἐξευγενίσω τὴν φήμην μου, νὰ κερδήσω τὸ οἰκόσημον καὶ τὸ γένος, ὧν μέ ἐστέρησεν ἡ μοῖρα, νὰ ἀποκτήσω τίτλους ἵνα τοὺς μεταβιβάσω εἰς τοὺς οἰκείους, καὶ νὰ εἶμαι ὁ πρῶτος τοῦ γένους μου, ἀφοῦ τώρα δὲν ἀνήκω εἰς κανένα· ἰδοὺ τὶ θέλω, Πέτρε, ἰδοὺ τι μόνον ἡ ζωγραφικὴ δύναται ἴσως νὰ κατορθώσῃ! Τί ἦσο σὺ ἢ μόνον ἐπαίτης, ὀρφανὸς, υἱὸς τοῦ χωρίου ; καὶ ὅμως ἡ Ἱσπανία καὶ αἱ Κάτω Χῶραι σὲ θαυμάζουσιν ἐπαναλαμβάνουσαι τὸ ὄνομά σου. Τὰ ὀφείλεις εἰς τὴν τέχνην καὶ εἰς τὴν εὐφυίαν, τὴν εὐφυίαν λοιπὸν καὶ τὴν τέχνην ἐπικαλοῦμαι καὶ ἐγὼ εἰς βοήθειάν μου· οὐδ' εὑρίσκω πρόσκομμα τὴν πενίαν, καὶ τὸ μὲν ἥμισυ ἔργον ἐτελέσθη, σὺ δὲ δὲν θὰ μὲ βοηθήσῃς, Πέτρε, νὰ κατορθώσω καὶ τὸ ἄλλο;

Καὶ ἐλάμβανε τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ οἱ δύω ὠρκίζοντο φιλίαν παντοτεινὴν καὶ ἀπεριόριστον.

Ἀλλὰ πρωΐαν τινὰ, ταχυδρόμος ὑπὸ κόνεως μὲν περικεκαλυμμένος, κεντῶν δὲ τὸν ἵππον του διὰ πτερνιστήρων ἡμαγμένων, ἐζήτησε τὸν Δὸν Κιξάδα καὶ τῷ ἐνεχείρησεν ἐπιστολάς. Ὁ δὲ γέρων ἅμα ἀναγνοὺς, ἐχάρη μέχρι παραφορᾶς καὶ ἔσπευσε νὰ εὕρῃ τὸν παιδαγωγούμενον.

— Εἰς τὴν Ἱσπανίαν! ἐκραύγασεν, εἰς τὴν Ἱσπανίαν! πρέπει, πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν πατρίδα. Ἐμπρὸς, μὴ βραδύνωμεν οὔτε στιγμὴν, ἐλθὲ Δὸν Ζιουὰν, ἐλθέ.

—Ὄχι, φίλτατε, ὄχι μὲ τὴν ἄδειάν σου. Θὰ μείνω ἐδῶ, εἰς Βρέγελ, δύο ἔτι μῆνας, καὶ μετα ταῦτα ἀπέρχομαι εἰς Ἰταλίαν.

— Παναγία μου παρθένε! τὶ μὲ λέγετε; Ἂν δὲν ἀναχωρήσωμεν αὐτὴν τὴν στιγμὴν μᾶς ἀπειλοῦσιν αἱ μεγαλήτεραι τοῦ κόσμου συμφοραί.

— Καὶ τί με μέλει; τὸσον πολύτιμον νομίζεις τὴν ζωήν μου; ἐγὼ τὴν παίζω εἰς ἓν τῆς φαντασίας μου παίγνιον!

— Βεβαίως, ὑπέλαβεν ὁ παιδαγωγὸς, βεβαίως ὁρίζεις τὴν ζωήν σου, ἀλλὰ τὴν ζωήν μου, νεανία; ὄχι διότι ἀχαριστεῖς πρὸς τὰς περιποιήσεις μου καὶ τὰς ἐπιμελείας, σὲ ἀνέθρεψα ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας. Κηρύττω λοιπὸν ὅτι ἂν σήμερον, εἰς τὴν στιγμὴν μάλιστα, δὲν ἀναχωρῆς εἰς Ἱσπανίαν, ὦ κτύπησόν με διὰ τοῦ ἐγχειριδίου σου! Μὲ σώζεις, μὲ ἀπαλάττεις ποινῆς θανάτου...Θανατόνομαι ἂν δὲν ἀναχωρήσῃς!

Ὁ Δὸν Ζιουάννος δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὴν συγκίνησίν του, βλέπων τὰ δάκρυα καὶ τὴν ἀπόγνωσιν τοῦ παιδαγωγοῦ.

— Ἔλα λοιπὸν, ἂς ἀναχωρήσω. Ἀλλ' ὦ Θεέ μου! τίς εἶμαι ἄρα ἐγὼ, δι' ὃν τόσα πρόσωπα διαφέρονται, ὅταν πρέπῃ νὰ μείνω ἢ νὶ ἀναχωρήσω;

— Ἐὰν δὲν μὲ γελᾷ ἡ ἐλπίς μου, ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν Ἱσπανίαν θέλομεν λύσει ὅλα τὰ μυστήρια ταῦτα.

— Ἂς ἀναχωρήσωμεν! λοιπὸν! ἐπεφώνησεν ὁ Δὸν Ζιουάννος, ἂς ἀναχωρήσωμεν, ἐγὼ τώρα ἐπισπεύδω τὴν ὁδοιπορίαν. Πέτρε, ἔρχεσαι μαζῆ μου, δὲν εἶνε ἀλήθεια ; Τροπή τις ἐπίκειται εἰς τὴν τύχην μου· εἴτε καλὴν, εἴτε κακὴν πρέπει νὰ τὴν μοιρασθῶμεν.

Καὶ ὁ Πέτρος, ἀντὶ ἀπαντήσεως, ἔθλιψε τὴν δεξιὰν τοῦ Δὸν Ζιουάννου καὶ εἶπεν εἰς τὴν κλαίουσαν γραῖαν νὰ προπαρασκευάσῃ τὰς τῆς ὁδοιπορίας.

Ἐφθασαν οἱ ὁδοιπόροι εἰς τὸ Βαλαδολὶδ, ἔφθασαν ταχέως, διότι ὁ Δὸν Κιξάδας ἐσκόρπιζε δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τὸ χρυσίον, πολλοὶ δὲ ἵπποι ἀπέθανον. Καὶ ἐνῷ εισήρχοντο εἰς τὴν πόλιν, ἀπήντησαν τὴν θηρευτικὴν συνοδείαν τοῦ βασιλέως, τότε δὲ ἐκορυφώθη ἡ ταραχὴ τοῦ Δὸν Κιξάδα κραυγάσαντος.

— Νεανίαι, καταβῆτε! καταβῆτε καὶ γονατίσατε, ἰδοὺ ὁ βασιλεύς! Διὰ τὸν Θεὸν, σπεύσατε!

Καὶ ἐγονάτισεν, ἐγονάτισαν δὲ καὶ ἐκεῖνοι.

Καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεύς· εἶδε τὸν Δὸν Κιξάδην, καὶ ἐπορεύθη εὐθὺς πρὸς τὸν Δὸν Ζιουάννον.

— Εἶσαι, σὺ ὁ Δὸν Ζιουάννος ;

— Ἐγὼ, Μεγαλειότατε!

— Σὲ ἐγνώρισα ἀπὸ τὴν πατρικὴν φυσιογνωμίαν. Ἠξεύρεις τίς ἦτον ὁ πατήρ σου ;

Ὁ Δὸν Ζιουάννος αἰσχυνθεὶς ἠρυθρίασε.

— Ὀχι, Μεγαλειότατε, ἀλλ' ἂν τὸν ἠξεύρετε, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἐνδόξου πατρός σας, Καρόλου Πέμπτου τοῦ μεγάλου εἰπέτε το εἰς ἐμέ. Αὐτὴν τὴν εὐεργεσίαν οἱ ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ θέλουσιν ἀνταμείψει, διότι ἐνόσω ζήσω θὰ δέωμαι ὑπὲρ τῆς Μεγαλειότητός σας.

— Ἐγέρθητι, νεανία. Ὁ πατήρ σου εἶνε ἔνδοξος... εἶνε ὁ πατήρ μου Κάρολος Πέμπτος ὁ αὐτοκράτωρ... εἶσαι ἀδελφός μου!

Καὶ παρ' ὀλίγον ἀπέθνησκεν ὁ Δὸν Ζιουάννος ἀπὸ τὴν χαράν του.

— Δὸν Ζιουάννε ὁ τῆς Αὐστρίας, ἐγέρθητι! Κύριοι ἀποκαλύψατε τὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ βασιλέως σας.

Καὶ θεὶς τὸν βραχίονα αὐτοῦ ἐν τῷ βραχίονι τοῦ νεανίου τὸν ὡδήγησεν εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Ὁ δὲ Δὸν Ζιουάννος, ἐν τῇ μέθῃ τῆς ἀγαλλιάσεως αὐτοῦ, ἐνεθυμήθη τὸν Πέτρον καὶ στρέψας τὴν κεφαλὴν τὸν ἐχαιρέτησε διὰ τῆς χειρός.

Τῇ ἐπιούσῃ ἐπανελθὼν εὗρε τὸν ζωγράφον εἰς τοῦ Δὸν Κιξάδα, ὅστις προθύμως ἐφιλοξένησε τὸν φίλον τοῦ Δὸν Ζιουάννου.

— Ἀδελφὲ, τῷ εἶπε· μὲ βλέπεις περίλυπον διὰ τὰ μεγαλεῖά μου, διότι ὁ βασιλεὺς μὲ θέλει κληρικόν. Τοῦτο, λέγει, ὑπαγορεύει τῆς Εὐρώπης ἡ πολιτική. Ἀλλ' οὔτε τοῦ Καρδινάλου ἡ πορφύρα, οὔτε ἡ μίτρα αὐτὴ, ἣν μακρόθεν μοὶ ἐπιδεικνύουσι, δὲν δύνανται νὰ μὲ ἀποπλανήσωσιν. Ἐγὼ θέλω εἰς τὰ στρατόπεδα νὰ ὑπηρετῶ τὸν ἀδελφόν μου, θέλω νὰ φανῶ ἄξιος τῆς καταγωγῆς μου διὰ τοῦ ξίφους τοῦ ξίφους τοῦ αὐτοκράτορος πατρός μου. Θὰ ἱκετεύσω ἐπομένως καὶ τοσοῦτον τὸν βασιλέα, ὥστε πρέπει νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὰς ἐπιθυμίας μου.

Καὶ ἀληθῶς πείσας Φίλιππον τὸν δεύτερον, ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν ἀποστάντων Ἀράβων. Τὴν αὐτὴν δὲ ἡμέραν καθ' ἣν ἀπῆλθε πρὸς τὸ στράτευμα τὸ Ἱσπανικὸν, ὁ Πέτρος Βρέγελ—διότι ὁ νεανίας ζωγράφος ἠσπάσθη τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου του, ὅπερ ἐγράφετο ἐπὶ τῶν εἰκόνων ὑπὸ τοῦ ἀδίκου ἐμπόρου Ἰακώβου—ὁ Πέτρος Βρέγελ ἐκίνησε πρὸς τὴν Φιλανδρίαν. Καὶ πλουτίσας, χάριν τῆς εὐφυίας αὐτοῦ καὶ τῆς μεγαλοδωρίας τοῦ Δὸν Ζουάννου τῆς Αὐστρίας, ἀπεφάσισε τὴν διατριβήν του κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς τὸν Ἄνδερς, βραδύτερον δὲ εἰς τὰς Βρυξέλλας. Νυμφευθεὶς δὲ τοῦ Πέτερ Κοὲχ τὴν θυγατέρα, νεάνιδα καλλονῆς σπανίας, ἀπέθανε πλήρης ἡμερῶν, ἀφεὶς δύο υἱοὺς κληρονόμους τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς δόξης του.

Ὁ Πέτρος Βρέγελ ἦτον ἄριστος ζωγράφος καὶ ὁ Ρούβενς ἠρέσκετο πάντοτε ἐπαινῶν τὸ ὕφος καὶ τὸ κράτιστον χρῶμα τῶν εἰκόνων του, συγνάκις δὲ ἔλεγεν εἰς τὸν Τενιέρον, τὸν ἀληθῶς μιμηθέντα τὸν τρόπον τῆς ζωγραφικῆς τοῦ χωρικοῦ Πέτρου.

«Σὺ θὰ ἦσαι ὁ Πέτρος μου Βρέγελ!

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Τὸ θέμα τοῦτο ἀπησχόλησεν ἐξ ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς πολλοὺς σοφοὺς καὶ πολλὰ ἐγράφησαν. Ὁ Σόλων τὰς ἡλικίας διακρίνει ἀνὰ ἑπτὰ ἔτη. Κατὰ τὰ πρῶτα 7 ἔτη, ἐκβάλλει ὁ ἄνθρωπος τοὺς ὀδόντας.

Κατὰ τὰ δεύτερα 7 ἔτη, ἐκφαίνονται τὰ τῆς ἥβης σημεῖα 14 ἔτη.

Κατὰ τὰ τρίτα 7 ἔτη, 21 φύεται τὸ γένειον καὶ τριχοῦνται χεῖρες καὶ πόδες.

Κατὰ τὰ τέσαρα 7 ἔτη, 28 ἐνδυναμοῦται τὸ σῶμα καὶ αἱ σωματικαὶ δυνάμεις ἔχουσιν ἄριστα.

Κατὰ τὰ πέμπτα 7 ἔτη, ὁ ἀνὴρ εἶνε ὥριμος πρὸς γάμον καὶ ποθεῖ ἀπόκτησιν παίδων πρὸς ἀπογόνους.

Κατὰ τὰ ἕκτα 7 ἔτη, 42 καθίσταται ἰσχυρὸς πνευματικῶς, καὶ ποθεῖ ποιεῖν ἔργα ἔνδοξα.

Κατὰ τὰ ἕβδομα 7 ἔτη, 49 καθίσταται ἄριστος κατὰ τὸν νοῦν καὶ τὴν γλῶσσαν.

Κατὰ τὰ ὄγδοα 7 ἔτη, 56 τ' αὐτὰ ἔχ ει ἐπὶ 14 ἔτη.

Κατὰ τὰ ἔννατα 7 ἔτη, 63 ἔχει ὡς καὶ τὰ προηγούμενα ἀλλὰ μαλακώτερα πρὸς μεγάλην ἀρετὴν καὶ σοφίαν.

Κατὰ τὰ δέκατα 7 ἔτη 70 καὶ ἔτη ἑπτὰ, ἤτοι 77 ἔτη, εἶνε πρὸς θάνατον ὥριμος.

Καὶ ὅμως ὁ Σόλων ἔζησε περιπλέον τοῦ ὁρου τούτου 15.

Ὁ Ἐρατοσθένης λέγει ὅτι ἡ ἡλικία δὲν εἶνε στάσιμος. Ἡ γνώμη αὕτη ὑπεστηρίχθη ὑπὸ πολλῶν ἀρχαίων ὡς ἀναφέρει ὁ Γαληνὸς εἰς τὰ ὑγιεινά του. Ἀλλὰ καὶ παρὰ πολλῶν μεταγενεστέρων ἐγένετο παραδεκτὴ, ἰδίως παρὰ τοῦ Αλλερ· διότι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα οὐδέποτε διατηρεῖται τὸ αὐτό· ἐπειδὴ ἀδιαλείπτως ἀνανεοῦνται, ἀντικαθισταμένων τῶν παλαιοτέρων καὶ διεφθαρμένων ὑλῶν δι' ἄλλων νέων. Κατὰ τὰς παρατηρήσεις τινῶν φυσιολόγων ἡ τοιαύτη

ὁλοσχερῶς ἀνανέωσις γίνεται κατὰ τρία καὶ ἥμισυ ἔτη, ὥστε κατὰ τὸ 35 ἔτος τῆς ἡλικίας τὸ σῶμα ἀνανεοῦται δεκάκις. Μόνον τὸ σῶμα διατηρεῖ τὴν μορφὴν καὶ τὰς πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς διαθέσεις. Ἀνανεοῦται ὑλικῶς ὡς ποτὲ ἐν Ἀθήναις ἀνενεοῦτο ἡ πάραλος. Διὰ τοῦτο εἷς ἐν δικαστηρίῳ ἐφιλονείκησέ τις τὴν ταυτότητά του.

Τινὲς τῶν νεωτέρων παρεδέχθησαν ἄλλο σύστημα διαιρέσεως τῶν ἡλικιῶν, ὅπερ ἐπενόησεν ὁ Λερνιέ. Κατ' αὐτὸν ἡ διάρκει τῆς ζωῆς εἶνε 81 ἔτη· ἐμπεριέχει τρεῖς περιόδους, τῆς αὐξήσεως, τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς παρακμῆς· ἡ ἡλικία τῶν 81 ἐτῶν διαιρεῖται εἰς 9 ἴσα μέρη κατὰ τὴν τετραγωνικὴν ρίζαν τοῦ 81, ὧν δὶς 9 ἤτοι 18 ἔτη ἀποτελοῦσι τὴν ἡλικίαν τῆς αὐξήσεως πεντάκις 9 ἔτη ἤτοι 45 ἀποτελοῦσι τὴν ἡλικίαν τῆς ἀκμῆς, καὶ δὶς 9 ἤτοι 18 τὴν τῆς παρακμῆς. Ὅθεν 18 ἔτη τῆς αὐξήσεως, 45 τῆς ἀκμῆς καὶ 18 τῆς ὑπαρακμῆς, τὸ ὅλον 81 ἔτη.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ἡ ἐν τῇ Καλλιφορνίᾳ πόλις Ἅγιος Φραγκῖσκος ἐγένετο τὸ κέτρον τῆς ἐπισκοπικῆς διοικήσεως τῆς Ἀλεουτικῆς ἐπαρχίας μόνον ἀπό τινων ἐτῶν. Κατὰ τὸ 1865 οἱ ἐνάριθμοι ὀρθόδοξοι κάτοικοι τοῦ Ἁγ. Φραγκίσκου, ἕλληνες. Σλαῦοι καὶ Ρῶσσοι, ὠργάνωσαν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ὑποπροξένου Κλήνκοβστρεμ εὐεργετικὸν σύλλογον καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἀνεγείρωσιν ὀρθόδοξον ναόν, σχολὴν καὶ νοσοκομεῖον. Ὁ σύλλογος οὗτος μόλις ἠδυνήθη νὰ συλλέξῃ πρὸς τὸν ρηθέντα σκοπὸν 600 ρούβλια. Ἐκ Ρωσσίας ἀπεστάλησαν ἱκαναὶ χρηματικαὶ βοήθειαι πρὸς ἵδρυσιν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων· ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ αἱ ἐξωτερικαὶ περιστάσεις ἐγένοντο εὐνοϊκαί. Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1867 αἱ χῶραι τῆς Ρωσσοαμερικανικῆς ἑταιρίας προσεχωρήθησαν εἰς τὰς Ἡνωμένας πολιτείας, ἡ δὲ θέσις τοῦ ὀρθοδόξου ρώσσου ἐπισκόπου, ἑδρεύοντος ἐν τῇ νήσῳ Σήτχῃ ἐγένετο δύσκολος, διότι ἀπὸ τῆς διαλύσεως τῆς Ρωσσο-αμερικανικῆς ἑταιρίας ὁ Ρῶσσος Ἀρχιερεὺς ἔμεινεν ἄνευ ὑποστηρίξεώς τινος παρὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς ἐν χώρᾳ πολιτικῶς κακοδιοικουμένῃ. Ὁ ρηθεὶς σύλλογος δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ρωσσίας ἐζήτει τὴν ἄδειαν συλλογῆς ἐράνων καθ' ἅπασαν τὴν Ρωσσίαν πρὸς ἀνέγερσιν ὀρθοδόξου ναοῦ ἐν Ἁγ. Φραγκίσκῳ. Τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1868 ἐδόθη αὕτη ἡ ἄδεια, ὁ δὲ ἐν Ἀμερικῇ Ρῶσσος ἐπίσκοπος Παῦλος (τιτλοφορούμενος τοῦ Νέου Ἀρχαγγέλου) ἔστειλεν εἰς τὸν Ἅγ. Φραγκίσκον Ρῶσσον ἱερέα (ὅστις ἐλάμβανε παρὰ τῆς Συνόδου τῆς Ρωσσίας ἐτήσιον μισθὸν χίλια ρούβλια).

Μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον καὶ ἡ ἕδρα τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ρώσσου ἐπισκόπου μετετέθη εἰς τὸν Ἅγ. Φραγκῖσκον.

Ὁ Μητροπολιτικὸς οἶκος ἐν Ἁγ. Φραγκίσκῳ ἠγοράσθη ἀντὶ 36,000 δολλαρίων καὶ ἐδαπανήθησαν πρὸς ἐπισκευὴν αὐτοῦ καὶ ἵδρυσιν παρακλησίου διπλάσιον τοῦ ρηθέντος ποσοῦ. Ὁ οἶκος οὗτος εὑρίσκεται ἐν τῇ παλαιᾷ βορείῳ συνοικίᾳ τοῦ Ἁγ. Φραγκίσκου εἰς τὸ ἄκρον τῆς ρείας Βασιγκτονίου πλατείας ἐν τῷ κέντρῳ τῶν μᾶλλον συχναζομένων ὁδῶν. Ἑπτὰ κυανοῖ θόλοι τοῦ παρεκκλησίου τῆς Μητροπόλεως ἐναργῶς διακρίνονται ἐν τῷ ἀνεφέλῳ οὐρανῷ τῆς Καλλιφορνίας.

Ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ φαίνεται ὁ λαμπρὸς λιμὴν τοῦ Ἁγ. Φραγκίσκου, πλήρης ἀπειροπληθῶν πλοίων, οἱ κατάφυτοι νῆσοι καὶ τὰ μακρυνὰ ὄρη. Ἡ θέσις τοῦ Ὀρθοδόξου ἐπισκόπου ἐν Ἁγ. Φραγκίσκῳ, εἶνε λίαν δυσχερὴς διότι ἔχει νὰ παλαίσῃ κατὰ τῶν καθολικῶν καὶ προτεσταντικῶν προπαγανδῶν αἵτινες καὶ ἀρχαιότεραι καὶ πλουσιώτεραι εἶνε. Τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ ἐνεκαινιάσθη ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγ. Βασιλείου. Οἱ ἱερεῖς, οἱ διάκονες καὶ οἱ ψάλται τούτου τοῦ ναοῦ λαμβάνουσιν ἀδρὸν μισθὸν καὶ διακρίνονται ἐτὶ θεολογικῇ παιδείᾳ. Οἱ ἱερεῖς λαμβάνουσιν ἀπὸ 2500 ρούβλια κατ' ἔτος, οἱ διάκονες 16000 ρούβλια, οἱ δὲ ψάλται ἀπὸ 1100 ρούβλια κατ' ἔτος. Ἐκτὸς τούτου κατ' ἔτος πρὸς διατήρησιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ οἴκου καὶ τοῦ ἀρχιερέως ἀποστέλλονται ἐκ Ρωσσίας 50 χιλιάδες ρούβλια.

Ἐν ἀμέσῳ ἐξαρτήσει ἀπὸ τοῦ Ρώσσου Ἀρχιερέως διατελεῖ ἡ ὀρθόδοξος Σερβικὴ ἐκκλησία, τοῦ Ἁγίου Σάββα ἐν τῇ πόλει Δζάκσον τῆς κομιτείας Ἀμαδὰρ, ἥτις θεωρεῖται ὡς ἱεραποστολικὸς σταθμὸς διὰ τὰς πολιτείας Ὀρεγὸν, Καλλιφορνίαν καὶ Βασσιγκτών. Ἡ πόλις Δζάκσον κεῖται ἐπὶ τῶν ὀρέων τῆς Καλλιφορνίας πλησίον τῶν μεταλλείων τοῦ χρυσοῦ ἐν μέσῳ κοημνῶν καὶ βράχων καὶ 18 μίλια μακρὰν τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Ἄϊον. Ἐν τῇ πολει καὶ τοῖς περιχώροις οἰκοῦσιν ὑπὲρ τοὺς 100 Σέρβοι, Μαυροβούνιοι καὶ Ἐρζεγοβίνιοι. Εἰς τὴν ἐνορίαν ταύτην ὑπάγονται πνευματικῶς οἱ ἐν τῇ πόλει Φρέζνο οἰκοῦντες Σλαῦοι, οἱ ἕλληνες, ρῶσσοι καὶ σλαῦοι τῆς Πορτλανδίας καὶ

Ἀστορίας παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Κολουμβία, οἱ ἄραβες ἐν Λὸς-Ἄντζελις, Σὰν-Δέγο, Σάντα-Μπαρμπάρα καὶ Σεάτλη. Ὁ ἱερεὺς τῆς Σερβικῆς ἐκκλησίας ἐν Δζάκσων μισθοδοτεῖται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ρωσσίας λαμβάνων ἐτησίως 1800 ρούβλια. Ὁ Ρῶσσος ἐπίσκοπος ἐν Ἀμερικῇ (τιτλοφορούμενος πάσης Ἀλιάσκης καὶ Ἀμερικῆς) Νικόλαος ἐγεννήθη ἐν Νοβομιργόροδ τῆς ἐπαρχίας Χερσῶνος, ἐξεπαιδεύθη ἐν τῇ πνευματικῇ Ἀκαδημίᾳ τῆς Μόσχας ὅθεν ἀπεφοίτησε κατὰ τὸ 1875 μετὰ τοῦ βαθμοῦ Μαγίστρου της Θεολογίας, μέχρι τοῦ 1883 διετέλεσε καθηγητὴς ἐν τῇ Θεολογικῇ σχολῇ Ριαζάνης, κατὰ τὸ 1887 διωρίσθη διευθυντὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Μογιλέβου, ἀπὸ δὲ τοῦ 1889 διηύθυνε τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν ἐν Τιφλίδι μέχρι τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1891 ὅτε ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος καὶ ἀπεστάλη εἰς τὴν Ἀμερικήν.

Ὑπὸ την πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ρώσσου ἐπισκόπου τῆς Ἀμερικῆς διατελοῦσιν αἱ ὀρθόδοξοι ἐνορίαι τῶν νήσων Οὐναλάσκης, τοῦ Ἁγίου Παύλου, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τῆς Ἄτχης (Ἀρχιπελάγους τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης), τοῦ χωρίου Μπελκόβσκο (ἐν τῇ χερσονήσῳ Ἀλιάσκα), τοῦ χωρίου Ἰκογμιούτ παρὰ τὸν ποταμὸν Κβιχπὰκ, τοῦ χωρίου Τουγιὰκ παρὰ τὸν ποταμὸν Νουσαγὰκ, τοῦ χωρίου Βενεσάλη παρὰ τὸν ποταμὸν Κυσκουβήμ. Ἐπ' ἐσχάτων ἰδιαιτέραν φροντίδα καταβάλλουσιν ἐν Ρωσσίᾳ περὶ τῆς στερεώσεως τῶν ἀκολούθων ἐνοριῶν ἐν ταῖς ὁποίαις πολλοὶ ἐπέστρεψαν ἐκ τοῦ παπισμοῦ εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν. Ἐν τῇ πόλει Οὐελκεσμπάρρε τῆς πολιτείας Πανσυλβανίας, ἐν τῇ πόλει Ἀλλεγάνῃ (τῆς αὐτῆς πολιτείας) ἡ ἐκκλησία τῆς ὁποίας ἱδρύθη δι' ἐξόδων ἕλληνος ἐμπόρου, ἐν τῇ πόλει Ἰστσεὸλ (τῆς αὐτῆς πολιτείας), ἐν Σικάγῳ τῆς πολιτείας Ἰλλινόης, ἐν τῇ Μιννεαπόλει παρὰ τὸν Μισσισιπὴν τῆς πολιτείας Μιννεζὸτ, ἐν Νέᾳ Ἰόρκῃ μετὰ δύο ἱερέων· τοῦ ρώσσου Εὐτυχίου ἀποφοίτου τῆς ἐν Πετρουπόλει πνευματικῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ ἕλληνος ἀρχιμανδρίτου Ραφαὴλ ἐκ Δαμασκοῦ, πρώην ἀντιπροσώπου τοῦ Ἀντιοχικοῦ μετοχίου ἐν Μόσχᾳ, ἐν τῇ Ἀντζονίῃ, ἐν τῇ Μπριτσπὸρτ τῆς πολιτείας Κονιεκτικούτα, ἐν τῇ Γαλστόνῃ τῆς πολιτείας Τεχάς. Ἡ ἐνορία αὕτη ἀποτελεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐξ ἑλλήνων καὶ σλαύων. Κατ' αὔγουστον ἐ. ἔ. διωρίσθη προϊστάμενος ταύτης τῆς ἐνορίας ὁ ἕλλην ἀρχιμανδρίτης Θεόκλητος Τριανταφυλλίδης ἀπόφοιτος τῆς ἐν Μόσχᾳ πνευματικῆς Ἀκαδημίας ὅστις ἐπ' ἐσχάτων ἐχρημάτισε καθηγητὴς ἐν τῇ ἐνΑἰκατερινοσλὰβ (Ρωσσία) Θεολογικῇ Σχολῇ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΚΑΠΛΑΝΙΔΟΥ
(καθηγητοῦ)

ΗΡΩΕΛΕΓΕΙΑ

Χάρις εἰς τὴν φιλόφρονα δωρεὰν τοῦ ἀξιοτίμου κ. Χρήστου Α. Ἠλιοπούλου καταχωρίζομεν εἰς τὴν «Ἀστραπὴν» τάδε:

Τῷ ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος ἐνδόξως πεσόντι ἐν Ἀλαμάνᾳ τῇ κδ' Ἀπριλίου ᾳωκά ἥρωι ἐθνομάρτυρι

ΑΘΑΝΑΣΙΩι ΔΙΑΚΩι

Πᾶσά Σοι αἶα Ἀχαιῶν δῶρ' ἐπίηρα φέρουσα
ἀμβροσίης, Διάκος, εἰμὲν' ἐπωνυμίην,
ἀντ' ἀγαθῶν παρὰ σοῦ ἀγανῶν ἀνεδήσατο δάφνα
Σὴν κεφαλὴν ἱερήν. Παρθένοι δ' εὐγενέται,
Ἀτθίδες εὔκομοι, Φθίηθέν τε γυναῖκες ἄρισται
στέψαν Σοὺς κροτάφους ἀνθοπλόκῳ στεφάνῳ.
Οὕνεκ' ἀμυνόμενος περὶ Πάτρης ἀλκὶ ἀγνάμπτῳ
ἀμφ' ὀβελῷ ἐδάμης φεῦ! διὰ δ' ἀμπερέως
Εἴαρος ἱσταμένοιο, ἀγήνωρ πορσύνων ὁμοφύλοις
ἦμαρ ἐλευθερίης, πνεῦμά τε ἀθανάτοις.
Τῷ δ' ἔπι ἠρίον αἰζηοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
στήσαντ' ἐν Λαμίῃ ἄγχι Λεωνίδεω,
Ὃν παρὰ Θερμοπύλαις ἀεθλεύσαντ' αἶα καλύπτει,
δεῖγμα μὲν εὐσεβίης, ἐς δέ τε μνημόσυνον
Ὅττ' «ἐναλίγκιός ἐστι Θεῷ τοι, ὅς, ἔξοχα πάντων
μάρναται ἀμφὶ Πάτρης, τίμιος, ἀθάνατος».

ΕΤΕΡΟΝ

Σῶν ἀέθλων, Διάκος μέγ' ἄριστε, ἐὼν θιασώτης
τόνδε πανηγυρικὸν Σῇ ζαθέῃ ἀρετᾷ
Κασταλίης ρεέθρων ἄπο εὐσεβέως ἀνέθηκα,
ᾧ ἔνι μυθολογῶ θαμβαλέος Σὰ κλέα.
Λίσσομαι δ' Ἀθανάτη κορυφή, νεοήλικος ἔργον
δέξαι λιτότατον αἶνον ὀφειλόμενον.

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΕΡΨΕΩΣ

Ὁ πολιτικὸς εἶνε ὁ μεγαλήτερος εὐεργέτης τοῦ ἔθνους του, ὁ μεγαλήτερος κακοῦργος καὶ ὁ μεγαλήτερος ψεύστης. Τὸ πρῶτον ἔχει ἐκ τύχης, τὸ δεύτερον ἐξ ἀπερισκεψίας καὶ τὸ τρίτον ἐκ συνηθείας.

Εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους εἶχον τὸ ἀξίωμα:
Γνῶθι σαυτόν.
Εἰς δὲ τοὺς καθ'ἡμᾶς μετεβλήθη τοῦτο εἰς τό:
Γνῶθι τὸν γείτονά σου
καὶ τὰ κατ' αὐτόν.

— Καλὲ, μπαμπᾶ, ἔλεγεν ὁ μικρὸς Τοτὸς πρὸς τὸν πατέρα του, διατὶ τοὺς κλητῆρας τοὺς λέγουν τώρα ἀστυφύλακας;

— Διότι εἶνε στ' ἀστεῖα φύλακες.

Ἐν τινι δικαστηρίῳ.

Δικαστής.—Βλέπω κατηγορούμενε ὅτι πολλάκις ἔχεις καταδικασθῆ ὡς τώρα διὰ κλοπήν.

Κατηγορούμενος.—Μάλιστα, κύριε δικαστὰ, ἀλλὰ «μόνον στὰ χωριά».

Λωποδύτης προσάγεται ἐνώπιον ἀστυνόμου.

— Βρὲ Φουντανέλλα, πάλι μ' ἐσένα ἔχουμε δουλιαίς; πότε ἐπὶ τέλους θ' ἀνοίξῃς ἕνα μαγαζί, διὰ νὰ ζήσῃς σὰν ἄνθρωπος;

— Ἕνα μαγαζὶ ἄνοιξα, κὺρ ἀςυνόμε, μὰ οἱ ἀςυφύλακες μ' ἔφεραν 'ς ἡ ψυροῦ.

Κυρία φωτογραφουμένη.

— Ποῦ νὰ βλέπω;

— Ἐδῶ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον.

— Πολὺ σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ τὰ βγάλετε καλὰ τὰ μάτια!

Ἑνὸς ἐλλογίμου ἡ σύζυγος καλεῖται Σοφία, κύριος δὲ μετ' ἐκείνου συζητῶν εἶπε·

— Δὲν ἤθελον ἄλλο τίποτε ἢ νὰ εἶχον τὴν σοφίαν σου.

Ὁ Ἐλλόγιμος ἔξαλλος ἐξ ὀργῆς.

— Ποίαν Σοφίαν; ποίαν Σοφίαν;

— Τὰ τέκνα μου, ἔλεγε κυρία τις ἔν τινι συναναστροφῇ, δὲν ὁμοιάζουσι παντάπασι μεταξύ των.

— Τὸ πιστεύω κυρία μου, λέγει κύριός τις, καθ' ἓν ὁμοιάζει τοῦ πατρός του.

Δύο παιδία, τὸ μὲν ἐξ ὑψηλῆς οἰκογενείας, τὸ δὲ ἀνωνύμου πατρὸς ἐφιλονείκουν ἡμέραν τινά.

— Πῶς! ἔλεγε τὸ πρῶτον, ὑπερήφανον τῆς καταγωγῆς του, θέλεις νὰ ἐξισωθῇς μὲ ἐμέ!... Φύγε, φύγε ἄθλιε!.. σὺ δὲν ἔχεις πατέρα!..

— Ἀνόητε, ἀνακράζει ὁ ἕτερος ὠργισμένος, ἐγὼ ἔχω περισσοτέρους πατέρας ἀπὸ σέ!....

Πλοίαρχός τις αἰτῶν χάριν τινὰ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἀπέστειλεν εἰς αὐτὸν σάκκον καφέ, ὅπως τὸν ὑποχρεώσῃ.

— Τί εἶν' αὐτό; λέγει ὁ ὑπουργὸς τῷ συνοδεύοντι τὸν σάκκον ὑπηρέτῃ.

— Κύριε, εἶνε σάκκος καφέ, ὃν ὁ κύριός μου σᾶς παρακαλεῖ νὰ δεχθῆτε.

— Πολὺ καλὰ, ἀφήσετε αὐτὸν ἐδῶ, καὶ ὑπάγετε νὰ εἴπητε εἰς τὸν κύριόν σας, ὅτι ποτὲ δὲν πίνω τὸν καφέν μου χωρὶς ζάχαριν.

Ὁ κ. Μυριανθούσης διεβεβαίου χθὲς τὸν κ. Μποντόνην ὅτι, ὁσάκις ὡρίλησεν εἰς τὸν κ. Δελιγιάννην, δὲν ἔπεσε ποτὲ ὁ λόγος του κάτω.

— Αὐτὸ, ἀπήντησεν ὁ κ. Μποτόνης τὸ ἀνέγνων καὶ εἰς τὸ «Σκρὶπ» ὅτι οἱ λόγοι σου δὲν ἔχουν τωόντι οὔτε τὴν ἐλαχίστην βαρύτητα.

Ἱσπανός τις φθάσας τὴν νύκτα εἰς Παρισίους διευθύνεται πρός τι ξενοδοχεῖον· ἀλλ' ἔκρουεν εἰς μάτην, ὁ ξενοδόχος εὑρίσκετο εἰς τὸν τέταρτον ὕπνον του. Τέλος πάντων σηκώνεται, καταβαίνει καὶ ἔσωθεν τῆς θύρας ἐρωτᾷ ποῖος εἶναι;

— Εἶνε, λέγει ὁ Ἱσπανὸς, ὁ Δὸν Ἰωάννης, Πέτρος Φερνάνδος, Ροδρῖγος τῆς Νέας-Καστιλλίας, κόμης τῆς Μαλάφρας καὶ ἱππότης τοῦ Σαντιάγου καὶ Ἀλκαντάρας.

— Κύριε! τῷ ἀπαντᾷ ὁ ξενοδόχος, λυποῦμαι πολὺ, ἀλλὰ δὲν ἔχω τόπον ὅπως δεχθῶ ὅλους τούτους τοὺς κυρίους.

Ὁ κύριος Κ. ἔλεγε περὶ τοῦ κυρίου Ρ. ὅς ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν ἔγεινεν ὑπουργός.

— Ὁ δυστυχὴς, οὐδὲ κἂν μίαν μόνην νύκτα δὲν ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆς ὑπουργείας του.

COCCONIS

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ λογίου καὶ πολυπείρου κ. Δ. Ζ. Σακελλαρίου βιβλιάριον κοινωφελέστατον καὶ πρακτικώτατον ὑπὸ τὸν τίτλον «Κοσμικὴ τε καὶ Χριστιανικὴ Πεῖρα» καὶ πολλὰ περιέχον περί τε ἀθανασίας ψυχῆς, περὶ τῆς μεγάλης ἰδέας καὶ τὰ λάθη καὶ τὰ παθήματα τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τοῦ Πατσιφίκα καὶ καυτηριάζον τὰς πράξεις ἀρχόντων τε καὶ ἀρχομένων διὰ τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τοῦ ἔθνους καὶ καταλῆγον εἰς τὴν πτώχευσιν τοῦ ἔθνους ἕνεκα τῆς ἀπρονοησίας τῶν ἁρμοδίων.

Τὸ βιβλιάριον τοῦτο θερμῶς συνιστῶμεν τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν.